Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0147

A Bizottság 2025. évi jogállamisági jelentése

Az Európai Parlament 2026. április 29-i állásfoglalása a Bizottság 2025. évi jogállamisági jelentéséről (2025/2239(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 2. cikkére, 3. cikke (1) bekezdésére, 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdésére, 4. cikkének (3) bekezdésére, valamint 5., 6., 7., 11., 19. és 49. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok Unión belüli tiszteletben tartásával, védelmével és előmozdításával kapcsolatos cikkeire, többek között a 70., 258., 259., 260., 263., 265. és 267. cikkre,

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),

– tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatára,

– tekintettel a „2025. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2025. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2025)0900) és e közlemény mellékletére, amely a tagállamoknak szóló ajánlásokat tartalmazza,

– tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] (a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),

– tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra

[1] HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.

vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] (a továbbiakban: a közös rendelkezésekről szóló rendelet),

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3] (a továbbiakban: költségvetési rendelet) és különösen annak 6. cikkének (3) bekezdésére,

– tekintettel a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program létrehozásáról, valamint az 1381/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 390/2014/EU tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/692 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[4],

– tekintettel a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló bizottsági javaslatcsomagra,

– tekintettel az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmét szolgáló ENSZ-egyezményekre, különösen az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményre, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre és a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményre, a nemzeti, etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló nyilatkozatra, a kisebbségi ügyekkel foglalkozó ENSZ-fórum ajánlásaira, az ENSZ egyetemes időszakos felülvizsgálatának ajánlásaira és jelentéseire, valamint az ENSZ emberi jogi egyezményeinek végrehajtását felügyelő testület ítélkezési gyakorlatára és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának különleges eljárásaira,

– tekintettel a nemzeti intézmények jogállására vonatkozó ENSZ-alapelvekre (párizsi alapelvek), amelyeket az ENSZ Közgyűlése a 48/134. számú, 1993. december 20-i határozatában fogadott el,

---

2 HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.

3 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

4 HL L 156., 2021.5.5., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj.

– tekintettel az ENSZ emberijog-védőkről szóló, 1998-ban elfogadott nyilatkozatára, valamint az emberi jogok védelmezőiről szóló, 2004 júniusában elfogadott európai uniós iránymutatásokra,

– tekintettel az emberi jogok európai egyezményére (EJEE), az Európai Szociális Chartára, az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) és a Szociális Jogok Európai Bizottságának ítélkezési gyakorlatára, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének, Miniszteri Bizottságának, emberi jogi biztosának, Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottságának, megkülönböztetésmentességgel, sokféleséggel és befogadással foglalkozó irányító bizottságának, Velencei Bizottságának és más szerveinek egyezményeire, ajánlásaira, határozataira, véleményeire és jelentéseire,

– tekintettel az Európa Tanács a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményére,

– tekintettel a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájára és az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményére,

– tekintettel az Európa Tanács Kínzás, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetések Megelőzésére Létrehozott Európai Bizottságának 2024. évi tevékenységéről szóló 34. általános jelentésre,

– tekintettel Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) 25. általános tevékenységi jelentésére (2024),

– tekintettel az Európa Tanács és az Európai Unió közötti 2007. május 23-i egyetértési megállapodásra és az EU-nak az Európa Tanáccsal folytatott együttműködésre vonatkozó prioritásairól (2025–2026) szóló 2024. december 17-i tanácsi következtetésekre,

– tekintettel az Európa Tanácsnak az ügyvédi hivatás védelméről szóló, 2025. március 12-én elfogadott egyezményére, amelyet 2025. május 13-án nyitottak meg aláírásra,

– tekintettel a büntetőeljárás során az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[5],

– tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a

---

5 HL L 65., 2016.3.11., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/343/oj.

Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására[6],

– tekintettel a Bizottságnak az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően kiadott, a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2017. december 20-i javaslatára (COM(2017)0835),

– tekintettel az uniós tagállamokban élő kisebbségek védelméről és megkülönböztetésmentességéről szóló, 2018. február 7-i állásfoglalására[7],

– tekintettel a Lengyelországban fennálló helyzetre vonatkozóan az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-i állásfoglalására[8],

– tekintettel „Az Európai Értékek Eszköze létrehozásának szükségességéről az olyan civil társadalmi szervezetek támogatására, amelyek az Európai Unióban helyi és nemzeti szinten előmozdítják az alapvető értékeket” című, 2018. április 19-i állásfoglalására[9],

– tekintettel az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően a Tanácsot az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására felszólító javaslatról szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására[10],

– tekintettel az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2018. november 13-i állásfoglalására[11],

– tekintettel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó uniós mechanizmus szükségességéről szóló, 2018. november 14-i állásfoglalására[12],

– tekintettel a Bizottság „Az Unión belüli jogállamiság további erősítése – Az aktuális helyzet és a lehetséges további lépések” című, 2019. április 3-i közleményére (COM(2019)0163),

– tekintettel a Bizottság „Az Unión belüli jogállamiság megerősítése – Intézkedési terv” című, 2019. július 17-i közleményére (COM(2019)0343),

---

6 HL C 215., 2018.6.19., 162. o.
7 HL C 463., 2018.12.21., 21. o.
8 HL C 129., 2019.4.5., 13. o.
9 HL C 390., 2019.11.18., 117. o.
10 HL C 433., 2019.12.23., 66. o.
11 HL C 363., 2020.10.28., 13. o.
12 HL C 363., 2020.10.28., 45. o.

– tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására[13],

– tekintettel a Covid19 kapcsán bevezetett intézkedések demokráciára, jogállamiságra és alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2020. november 13-i állásfoglalására[14],

– tekintettel a „Minority SafePack – egymillió aláírás a sokszínű Európáért” elnevezésű polgári kezdeményezésről szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására[15],

– tekintettel az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává való nyilvánításáról szóló, 2021. március 11-i állásfoglalására[16],

– tekintettel a jogállamiság európai unióbeli helyzetéről és a feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására[17],

– tekintettel a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről szóló, 2021. június 24-i állásfoglalására[18],

– tekintettel az Európai Parlament és a Tanács korrupció elleni küzdelemről szóló irányelvére, amely felváltja a 2003/568/IB tanácsi kerethatározatot, valamint az Európai Közösségek tisztviselőit vagy az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezményt, és módosítja az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelvét,

– tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer alkalmazására vonatkozó iránymutatások létrehozásáról szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására[19],

– tekintettel a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapításáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására[20],

– tekintettel „A demokráciának, valamint a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének az Unióban való megerősítéséről: polgári és büntetőjogi eljárások indokolatlan alkalmazása újságírók,

---

13 HL C 395., 2021.9.29., 2. o.
14 HL C 415., 2021.10.13., 36. o.
15 HL C 445., 2021.10.29., 70. o.
16 HL C 474., 2021.11.24., 140. o.
17 HL C 67., 2022.2.8., 86. o.
18 HL C 81., 2022.2.18., 27. o.
19 HL C 99., 2022.3.1., 146. o.
20 HL C 117., 2022.3.11., 88. o.

nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom elhallgattatására” című, 2021. november 11-i állásfoglalására,[21],

– tekintettel a sürgősségi alapok és a válsággal kapcsolatos kiadási területek esetében a korrupció, a szabálytalan kiadások, valamint az uniós és nemzeti forrásokkal való visszaélés elkerülését célzó megelőző intézkedések értékeléséről szóló, 2021. december 15-i állásfoglalására[22],

– tekintettel a civil társadalom mozgásterének Európában tapasztalható szűküléséről szóló, 2022. március 8-i állásfoglalására[23],

– tekintettel a jogállamiságról és az Európai Bíróság ítéletének következményeiről szóló, 2022. március 10-i állásfoglalására[24],

– tekintettel a Bizottság 2021. évi jogállamisági jelentéséről szóló, 2022. május 19-i állásfoglalására[25],

– tekintettel a jogállamiságról és a lengyel nemzeti helyreállítási terv lehetséges jóváhagyásáról (Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz) szóló, 2022. június 9-i állásfoglalására[26],

– tekintettel „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2020−2021)” című, 2022. szeptember 15-i állásfoglalására[27],

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű kockázatának megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2022. szeptember 15-i állásfoglalására[28],

– tekintettel a Szlovákiában homofób indíttatásból elkövetett közelmúltbeli gyilkosság fényében az LMBTIQ+-személyek elleni, Európa-szerte növekvő számú gyűlölet-bűncselekményekről szóló, 2022. október 20-i állásfoglalására[29],

– tekintettel a faji igazságosság, a megkülönböztetésmentesség és az antirasszizmus EU-n belüli helyzetéről szóló, 2022. november 10-i állásfoglalására[30],

---

21 HL C 205., 2022.5.20., 2. o.
22 HL C 251., 2022.6.30., 48. o.
23 HL C 347., 2022.9.9., 2. o.
24 HL C 347., 2022.9.9., 168. o.
25 HL C 479., 2022.12.16., 18. o.
26 HL C 493., 2022.12.27., 108. o.
27 HL C 125., 2023.4.5., 80. o.
28 HL C 125., 2023.4.5., 463. o.
29 HL C 149., 2023.4.28., 22. o.
30 HL C 161., 2023.5.5., 10. o.

– tekintettel a feltételrendszerről szóló rendelet szerinti jogállamisági feltételek Magyarország általi teljesítésének értékeléséről és a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési terv jelenlegi állásáról szóló, 2022. november 24-i állásfoglalására[31],

– tekintettel a „2023. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című jelentésről szóló, 2023. március 30-i állásfoglalására[32],

– tekintettel az EU és az Európa Tanács közötti intézményi kapcsolatról szóló, 2023. április 18-i állásfoglalására[33],

– tekintettel a jogállamiság és az alapvető jogok magyarországi megsértéséről és a befagyasztott uniós pénzeszközökről szóló, 2023. június 1-jei állásfoglalására[34],

– tekintettel a Pegasus és azzal egyenértékű kémszoftverek használatának kivizsgálásával foglalkozó vizsgálóbizottság (PEGA) jelentésére, valamint a Pegasus és azzal egyenértékű kémszoftverek használata tekintetében az uniós jog állítólagos megsértésének és az annak alkalmazása során állítólagosan elkövetett hivatali visszásságoknak a kivizsgálását követően a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, 2023. június 15-i ajánlására[35],

– tekintettel a lengyelországi választási törvényről, vizsgálóbizottságról és jogállamiságról szóló, 2023. július 11-i állásfoglalására[36],

– tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Nincs helye a gyűlöletnek: európai összefogás a gyűlölet ellen” című, 2023. december 6-i közös közleményére (JOIN(2023)0051),

– tekintettel „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban – a 2022 és 2023 közötti időszakra vonatkozó éves jelentés” című, 2024. január 18-i állásfoglalására[37],

---

31 HL C 167., 2023.5.11., 74. o.
32 HL C 341., 2023.9.27., 2. o.
33 HL C, C/2023/442, 2023.12.1., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/442/oj.
34 HL C, C/2023/1223, 2023.12.21., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.
35 HL C, C/2024/494, 2024.1.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.
36 HL C, C/2024/3995, 2024.7.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3995/oj.
37 HL C, C/2024/5739, 2024.10.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5739/oj.

– tekintettel az uniós bűncselekmények listájának a gyűlöletbeszéddel és a gyűlölet-bűncselekményekkel való kibővítéséről szóló, 2024. január 18-i állásfoglalására[38],

– tekintettel a Bizottság 2023. évi jogállamisági jelentéséről szóló jelentésről szóló, 2024. február 28-i állásfoglalására[39],

– tekintettel „Az uniós integráció elmélyítéséről a jövőbeli bővítésre tekintettel” című, 2024. február 29-i állásfoglalására[40],

– tekintettel a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1083 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet)[41],

– tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Magyarországgal kapcsolatban a jogállamiság megerősítése érdekében folyamatban lévő meghallgatásokról és azok költségvetési vonatkozásairól szóló, 2024. április 24-i állásfoglalására[42],

– tekintettel a Lengyelországgal szemben az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerint indított eljárás lezárására – amelyet az Európai Bizottság 2024. május 29-én jelentett be –, miután Lengyelország lépéseket tett az uniós jogállamisági normáknak való megfelelés helyreállítására,

– tekintettel az Európai Tanács 2024. június 27-i következtetéseire, beleértve a belső reformokkal kapcsolatos jövőbeli munkára vonatkozó ütemtervet,

– tekintettel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2020–2024-es időszakra szóló uniós cselekvési tervre (JOIN(2020)0005), amelyet 2027-ig meghosszabbítottak,

– tekintettel „Az alapvető jogok előmozdításának, védelmének és érvényesítésének finanszírozása –2024. évi éves jelentés az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról” című, 2024. október 10-i bizottsági jelentésre (COM(2024)0456),

---

38 HL C, C/2024/5733, 2024.10.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5733/oj.
39 HL C, C/2024/6743, 2024.11.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6743/oj.
40 HL C, C/2024/6746, 2024.11.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.
41 HL L, 2024/1083, 2024.4.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.
42 HL C, C/2025/3705, 2025.9.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3705/oj.

– tekintettel „Az Unió megújított hosszú távú költségvetése a változó világban” című, 2025. május 7-i állásfoglalására[43],

– tekintettel a Bizottságnak a 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre vonatkozó, 2025. július 16-i javaslatára (COM(2025)0571),

– tekintettel a Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2026–2030)” című, 2025. október 8-i közleményére,

– tekintettel „Az EU bővítési politikájáról szóló 2025. évi közlemény” című, 2025. november 4-i bizottsági közleményre (COM(2025)0690) és az azt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumokra (a Bizottság 2025. november 4-i bővítési csomagja)

– tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Európai demokráciapajzs: az erős és reziliens demokráciák támogatása” című, 2025. november 12-i közös közleményére (JOIN(2025)0791),

– tekintettel „A civil társadalomra vonatkozó uniós stratégiáról” című, 2025. november 12-i bizottsági közleményre (COM(2025)0790),

– tekintettel az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű kockázatának megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2025. november 25-i állásfoglalására[44],

– tekintettel a jogállamisági feltételrendszer végrehajtásáról szóló, 2025. december 18-i állásfoglalására[45],

– tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: rasszizmus elleni cselekvési terv (2026–2030)” című, 2026. január 20-i bizottsági közleményre (COM(2026)0012),

– tekintettel az Európai Számvevőszéknek az uniós jog érvényesítéséről szóló, 2024. december 17-i (28/2024), a „Jogállamiság az Európai Unióban” című, 2024. február 22-i (03/2024), valamint „A nyugat-balkáni országok jogállamiságához nyújtott uniós támogatás” című, 2022. január 10-i (01/2022) különjelentéseire, a Bizottság jogállamisági jelentéseiről szóló, 2024. február 28-i áttekintésére (02/2024), a nem kormányzati szervezeteknek nyújtott uniós finanszírozás átláthatóságáról szóló (11/2025) különjelentésére és az említett dokumentumok ajánlásaira,

---

43 Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0090.
44 Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0283.
45 Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0343.

– tekintettel a következő Európai Bizottság számára készült, a 2024–2029 közötti időszakra vonatkozó politikai iránymutatásokra, amelyeket Ursula von der Leyen, a Bizottság elnökjelöltje 2024. július 18-án terjesztett a Parlament elé, a Bizottság elnökének az Unió helyzetéről szóló, az Európai Parlamentben 2025. szeptember 10-én elmondott beszédére, valamint a Bizottság 2026. évi munkaprogramjáról szóló, 2025. október 21-jei bizottsági közleményre (COM(2025)0870),

– tekintettel a 2024. és a 2025. évi Eurobarométer felmérésekre,

– tekintettel az EU kihívásairól és prioritásairól szóló, 2025. szeptemberi 569. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés megállapításaira,

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) jelentéseire, felméréseire és véleményeire,

– tekintettel az FRA által a 2025. évi éves jogállamisági jelentés elkészítésével összefüggésben a Bizottsághoz benyújtott beadványra,

– tekintettel a Régiók Európai Bizottságának „A jogállamiság érvényesítésének helyi és regionális szempontjai az Európai Unióban” című, 2025. április 2-i véleményére,

– tekintettel a Közép-európai Egyetem Demokrácia Intézetének Jogállamisági Klinikája által készített, „Jogállamiság az uniós tagállamokon túl: az Unió teljesítményének értékelése 2025-ben” című jelentésre,

– tekintettel a Költségvetési Bizottság megbízásából készült, „Az uniós költségvetést a jogállamisággal szembeni jogsértésektől védő eszközök: a feltételrendszerről szóló rendelet háttere” című tanulmányra[46],

– tekintettel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok megsértéséről szóló állásfoglalásaira,

---

46 Rubio, E. et al.: „The tools for protecting the EU budget from breaches of the rule of law: the Conditionality Regulation in context” [Az uniós költségvetést a jogállamisággal szembeni jogsértésektől védő eszközök: a feltételrendszerről szóló rendelet háttere], Európai Parlament, Belső Politikák Főigazgatósága, Költségvetési Ügyek Tematikus Főosztály, 2023. április.

– tekintettel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok nyomon követésével foglalkozó csoport (DRFMG) visszajelzési jelentéseire, kiküldetési jelentéseire, írásbeli kérdéseire és válaszaira[47],

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Jogi Bizottság és a Költségvetési Bizottság véleményére, valamint az Emberi Jogi Albizottság véleményére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A10-0091/2026),

A. mivel az EU az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is – tiszteletben tartásának értékein alapul, ahogyan azt az EUSZ 2. cikke kimondja, és ahogyan azt a Charta rögzíti, valamint ahogyan azt a nemzetközi emberi jogi szerződések is tartalmazzák; mivel a Charta az elsődleges uniós jog része; mivel ezek az értékek közösek valamennyi tagállamban, és azokat mind az EU-nak, mind pedig az egyes tagállamoknak valamennyi belső és külső politikájukban egyaránt következetesen tiszteletben kell tartaniuk és tevékenyen elő kell mozdítaniuk; mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek védelme terén ne történjen visszalépés; mivel ezen értékek aláásása rendszerszintű fenyegetést jelent az EU-ban élő emberek jogaira és szabadságaira nézve;

B. mivel az EUSZ 49. cikke előírja, hogy az uniós tagságot kérelmező valamennyi európai államnak tiszteletben kell tartania az EUSZ 2. cikkében említett értékeket, és el kell köteleznie magát azok előmozdítása mellett; mivel az uniós csatlakozásnak továbbra is szigorúan érdemeken alapuló folyamatnak kell lennie, amelynek alapja a koppenhágai, különösen a demokráciához, a jogállamisághoz és az emberi jogokhoz kapcsolódó kritériumoknak való megfelelés; mivel a koppenhágai kritériumok kimondják, hogy ezeket az elveket nem lehet a csatlakozás után figyelmen kívül hagyni vagy újraértelmezni; mivel a jogszabályoknak a betartása azt is megköveteli, hogy fokozatosan igazodjanak az EU politikáihoz és álláspontjaihoz, beleértve az Unió közös kül- és biztonságpolitikáját, és különös tekintettel az EU emberi jogokon alapuló megközelítésére;

---

47 A DRFMG összes monitoringtevékenységét lásd: a legutóbbi parlamenti ciklusra vonatkozóan: https://www.europarl.europa.eu/committees/hu/libe-democracy-rule-of-law-and-fundament/product-details/20190103CDT02662, és a jelenlegi ciklusban: https://www.europarl.europa.eu/committees/hu/working-group-democracy-rule-of-law-and-/product-details/20241205CDT13884.

C. mivel az uniós csatlakozási folyamat alapkérdéseit a jogállamiság, az alapvető jogok, a demokratikus intézmények működése, a közigazgatási reform és a gazdasági kritériumok alkotják; mivel az e területekkel kapcsolatos hiteles reformok és visszafordíthatatlan eredmények elengedhetetlenek a törvény előtti egyenlőség és az alapvető jogok gyakorlati érvényesítésének biztosításához;

D. mivel az Európai Tanács 2024. június 27-i következtetéseivel összhangban a belső reformoknak a bővítési folyamattal párhuzamosan kell haladniuk annak biztosítása érdekében, hogy az uniós szakpolitikák megfeleljenek a jövő kihívásainak;

E. mivel a kisebbségekhez tartozó személyek helyzetét rendszeresen nyomon kell követni, és annak tükröződnie kell a jogállamisági jelentésben;

F. mivel az EU-nak hatáskörein belül meg kell óvnia és aktívan védelmeznie kell azokat a szociális és alapjogokat, amelyekre épült; mivel a gazdasági és szociális jogok – többek között a tisztességes és igazságos munkafeltételekhez való jog, a szociális biztonság és védelem, az egészségügyi ellátáshoz és az oktatáshoz való hozzáférés, a megfelelő lakhatáshoz való hozzáférés támogatása és a megkülönböztetésmentesség elve – védelmének tartós hiányosságait az EUSZ 2. cikkében foglalt értékekre nézve súlyos fenyegetésnek kell tekinteni;

G. mivel 2025-ben az EU komoly kihívásokkal és demokratikus visszacsúszással szembesült tagállamaiban a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok védelmével kapcsolatban, amelyek mindegyike szervesen kapcsolódik egymáshoz; mivel a 2025. évi jogállamisági jelentés strukturális hiányosságokat azonosít az igazságszolgáltatási rendszerek, a korrupcióellenes intézkedések érvényesítése, a közszolgálat, a médiairányítás, valamint a fékek és ellensúlyok terén, ugyanakkor megerősíti, hogy több tagállamban is pozitív irány tapasztalható, és azt mutatja, hogy az éves jogállamisági ciklus továbbra is ösztönzi és támogatja az előrehaladást;

H. mivel az FRA 2025. évi alapjogi jelentésében[48] hangsúlyozza, hogy a geopolitikai változások, valamint a jogalkotási és társadalmi fejlemények terhet rónak az alapvető jogokra az EU-ban, és a megosztó identitáspolitika szerepet játszik a rasszizmus és a gyűlölet mértékének növelésében, szenvedést okozva a különböző etnikai hátterű embereknek és a vallási közösségeknek; mivel a jelentés azt is megjegyzi, hogy a gyűlöletbeszéd és a káros tartalmak továbbra is ellenőrizetlenül terjednek az interneten, a gyors digitális változások és a mesterséges intelligenciával (MI) kapcsolatos fejlemények a meglévő egyenlőtlenségek súlyosbodásával fenyegetnek, és a több

---

48 Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, 2025. évi alapjogi jelentés, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2025.

ezer ember életét követelő tengeri incidensek és a határokon tapasztalható rossz bánásmódra vonatkozó állítások a menedékkérőkkel és migránsokkal való bánásmóddal kapcsolatos súlyos problémákra figyelmeztetnek; mivel ezek a tendenciák veszélyeztetik a demokratikus értékeket és az egyenlőséget, veszélyeztetve az emberek alapvető jogait, és egyes emberek Unió-szerte továbbra is pénzügyi nehézségekkel küzdenek a jelenlegi, kihívásokkal teli társadalmi-gazdasági körülmények között, amelyek aránytalanul sújtják a szegénység kockázatának már eleve kitett személyeket, és súlyosbítják a hátrányos helyzetű csoportok meglévő egyenlőtlenségeit; mivel a 2024-ben tapasztalt kihívások ellenére vannak pozitív fejlemények, például az online terek és a mesterséges intelligencia szabályozására irányuló uniós jogszabályok, amelyek célja az alapvető jogokat tiszteletben tartó digitális környezet biztosítása;

I. mivel továbbra is léteznek a régóta fennálló aggodalmak az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárások hatálya alá tartozó tagállamban a politikai hatalom rendszerszintű koncentrációja, az intézményi fékek és ellensúlyok eróziója és a független felügyeleti hatóságok gyengülése vonatkozásban, annak ellenére, hogy többször is korrekciós intézkedésekre szólítottak fel;

J. mivel annak ellenére, hogy Unió-szerte egyre nagyobb nyomás nehezedik a civil társadalmi térre, a 2025. évi jogállamisági jelentés nem tükrözi megfelelően e nyomás súlyosságát és az azzal járó strukturális fenyegetéseket, és korlátozott ajánlásokat adtak ki; mivel a jelentés nem foglalkozik megfelelően az igazságszolgáltatás függetlenségével, a tömegtájékoztatás szabadságával, a korrupcióval, valamint a fékekkel és ellensúlyokkal kapcsolatban egyes tagállamokban továbbra is fennálló aggályokkal;

K. mivel a Bizottság számos tagállam esetében nem foglalkozott átfogóan a gyülekezési szabadság, az információhoz való hozzáférés és a választási integritás korlátozásával, valamint a diszkriminációval;

L. mivel a Bíróság a C-713/23. sz. ügyben kimondta, hogy a tagállamoknak az uniós jog által biztosított jogok alkalmazásában el kell ismerniük a két azonos nemű uniós polgár közötti házasságot, amelyet jogszerűen kötöttek a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joguk gyakorlása során egy másik tagállamban; mivel a Bíróság megállapította, hogy az ilyen elismerés megtagadása ellentétes az uniós joggal, mivel sérti mind a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogot, mind a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való alapvető jogot;

M. mivel a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó mutatók szerint az EU-n belül a hírmédia és a hatalmon lévők közötti veszélyes közelség az állami hirdetések átláthatatlan és egyenlőtlen

elosztásában nyilvánul meg; mivel a médiakörnyezetet összeférhetetlenségek határozzák meg, és amikor a regionális médiaorgánumok ellenállnak a nyomásnak, a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel szembesülnek, amelyek felemésztik pénzügyi forrásaikat; mivel a remény jelei mutatkoznak: egyes médiaágazatok a jogi nyomás csökkenését követően fellendülnek, mások pozitív gazdasági lendületet mutatnak, és többen magas szintű sajtószabadságot érnek el;

N. mivel az újságírók továbbra is számos tagállamban lejáratókampányok, visszaélésszerű perek, megfélemlítések és fenyegetések célpontjai, ami félelmet vált ki és öncenzúrához vezet, valamint gyengíti a nyilvánosság tájékoztatáshoz való jogát; mivel egyes újságírók arra kényszerülnek, hogy rendőri védelem alatt éljenek;

O. mivel a Pegasus és azzal egyenértékű kémszoftverek használatának kivizsgálásával foglalkozó vizsgálóbizottsága (PEGA) megállapította, hogy több tagállamban jogellenesen ilyen eszközöket vetettek be újságírókkal, a civil társadalommal, ügyvédekkel, ellenzéki szereplőkkel és köztisztviselőkkel szemben; mivel a vizsgálóbizottság dokumentálta a magánélet, az adatvédelem és a véleménynyilvánítás szabadsága súlyos megsértését, és figyelmeztetett arra, hogy ezek a gyakorlatok rendszerszintű fenyegetést jelentenek a demokráciára és az alapvető jogokra az EU-ban; mivel továbbra is súlyos aggodalomra ad okot a kémszoftveres megfigyelési technológiák, például a Predator, a Pegasus és a Paragon Graphite újságírókkal szembeni alkalmazása az EU-ban;

P. mivel bizonyos uniós források felhasználásához kapcsolódóan – különösen a menedékkérők befogadási feltételei, a fogyatékossággal élő személyek és gyermekek intézményi elhelyezése, valamint egyes városrehabilitációs, lakhatási és oktatási projektek terén – megsérthették az alapvető jogokat[49]; mivel előfordulhat, hogy bizonyos uniós forrásokat intruzív megfigyelési technológiákhoz kapcsolódó vállalatokhoz irányítottak[50]; mivel az ilyen jogsértések megelőzése és az uniós jog által előírt biztosítékoknak való teljes körű megfelelés biztosítása érdekében meg kell erősíteni az uniós források kezelését és felügyeletét;

---

49 Bridge EU, „1.1 Billion Euros, 63 Projects, Six Countries, One Pattern: How EU Funds Violate Fundamental Rights” [1,1 milliárd EUR, 63 projekt, hat ország, egy minta: hogyan sértenek alapvető jogokat az uniós alapok], (Bridge EU 2025).

50 Business & Human Rights Resource Centre, „EU: 39 Members of the European Parliament from 4 political groups call for answers regarding taxpayer funding fuelling spyware” [EU: Az Európai Parlament 4 képviselőcsoportba tartozó 39 képviselője válaszokat vár az adófizetők pénzéből finanszírozott kémszoftverek ügyében], a Business & Human Rights Resource Centre honlapja, 2025. október 1.

Q. mivel aggályok merültek fel[51] a (KKBP) 2024/2643 tanácsi határozat[52] és az (EU) 2024/2642 tanácsi rendelet[53] alapján bevezetett uniós korlátozó intézkedésekkel kapcsolatban, különös tekintettel az egyének, köztük az újságírók jogaira gyakorolt lehetséges hatásukra, valamint arra, hogy biztosítani kell, hogy ezeket az intézkedéseket az uniós jog szerinti arányossági követelménynek, a jogszerű eljárás, a bírósági felügyelet és a megfelelő jogi biztosítékok tiszteletben tartásának megfelelően, a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban alkalmazzák;

R. mivel a korrupció továbbra is komoly aggodalmat kelt az uniós polgárok körében, amint azt a korrupcióról szóló 2025. évi Eurobarométer felmérés[54] is mutatja; mivel a megkérdezett európaiak 69%-a véli úgy, hogy a korrupció széles körben elterjedt országukban, 51%-uk pedig úgy véli, hogy széles körben elterjedt a politikai pártokban; mivel a felmérés válaszadói a korrupt gyakorlatokat túlnyomórészt elutasítják, 71%-uk soha nem tartja elfogadhatónak a hatóságok által nyújtott előnyökért cserébe nyújtott szívességeket, 74%-uk elutasítja az ajándékozást, 80%-uk pedig elutasítja az ilyen előnyök megszerzése érdekében adott pénzt; megjegyzi továbbá, hogy a válaszadók 5%-a számolt be arról, hogy az elmúlt 12 hónapban korrupciót tapasztalt vagy volt tanúja annak, de csak minden ötödik jelentette ezt, és a válaszadók kevesebb mint fele tudja, hogy hol kell bejelenteni egy korrupciós esetet;

S. mivel az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) 25. általános tevékenységi jelentésében hangsúlyozza, hogy továbbra is létfontosságúak alapvető reformok, melyek célja az igazságszolgáltatás, az ügyészség és a bűnüldözés függetlenségének megerősítése és a közintézményekbe, a politikai vezetésbe, az igazságszolgáltatásba és a bűnüldözésbe vetett bizalom helyreállítása, amihez folyamatos korrupcióellenes erőfeszítésekre,

---

51 Az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR), „European Union: Restrictive measures against academics negatively impact human rights, say UN experts” [Európai Unió: Az ENSZ szakértői szerint a tudományos szakemberekkel szembeni korlátozó intézkedések negatív hatással vannak az emberi jogokra], az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala, 2026. január 26.

52 A Tanács (KKBP) 2024/2643 határozata (2024. október 8.) az Oroszország destabilizáló tevékenységeire tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről (HL L, 2024/2643, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2643/oj).

53 A Tanács (EU) 2024/2642 rendelete (2024. október 8.) az Oroszország destabilizáló tevékenységeire tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről (HL L, 2024/2642, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2642/oj).

54 Európai Bizottság, „Special Eurobarometer 561: Citizens’ attitudes towards corruption in the EU in 2025” [561. sz. Eurobarométer tematikus felmérés: A polgárok korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban 2025-ben], 2025. július.

szigorúbb és független felügyeletre, a felsővezetői pozíciót betöltő személyek lobbistákkal és a nyilvános döntéshozatalt befolyásoló harmadik felekkel való interakcióinak kezelésére szolgáló szilárd és kiegyensúlyozott keretre, valamint a forgóajtó-jelenségre vonatkozó normák alkalmazására, valamint az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az igazságszolgáltatás és a feddhetetlenség iránti szilárd elkötelezettségre van szükség; mivel további intézkedésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az információhoz való hozzáférésre vonatkozó jogszabályok átfogók legyenek, azokat hatékonyan érvényesítsék és proaktívan hajtsák végre;

T. mivel a választási integritás, az egyenlő választójog és a valódi politikai verseny az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek alapvető elemei, és ezekkel szisztematikusan foglalkozni kell a tagállamok, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok jogállamisági ellenőrzése során;

U. mivel az Európa Tanács Kínzás, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetések Megelőzésére Létrehozott Európai Bizottságának 34. általános jelentése súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy jelentős mértékben nőtt a börtönök túlzsúfoltsága, különösen bizonyos tagállamokban, ami teljesen aláássa a börtönök működését, valamint potenciálisan embertelen és megalázó bánásmódnak teszi ki az egyéneket, mivel rosszabb életkörülményeket, fokozott feszültséget és erőszakot idéz elő, valamint korlátozza a tervszerű tevékenységeket és a fogvatartottak közösségbe való visszatérésre való felkészítését;

V. mivel az FRA és az Európa Tanács adatai[55] szerint számos tagállam börtöneiben a nem megfelelő egészségügyi ellátás, a mentális egészségügyi támogatáshoz való korlátozott hozzáférés és az öngyilkosságok növekvő száma továbbra is komoly aggodalomra ad okot; mivel az öngyilkosságok és az önsértések rávilágítanak a fogvatartási rendszerek tartós és súlyos problémáira; mivel különös figyelmet kell fordítani a fiatalkorúakat befogadó létesítményekre, ahol a megfelelő pszichológiai ellátás, oktatás és reintegrációs intézkedések hiánya miatt a kiskorúak további traumáknak és kirekesztésnek vannak kitéve;

---

55 Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, „Criminal Detention Database 2015–2022” [A büntetőjogi őrizettel kapcsolatos adatbázis, 2015–2022], az FRA honlapja; Aebi, M.F. és Cocco, E., „SPACE I – 2024 – Council of Europe Annual Penal Statistics: Prison populations” [SPACE I – 2024 – Az Európa Tanács éves büntetőstatisztikái: börtönökben fogvatartottak], Európa Tanács, 2025; Egészségügyi Világszervezet, „Status report on prison health in the WHO European Region 2022” [Jelentés a börtönök egészségügyi ellátásáról a WHO európai régiójában, 2022], a WHO Európai Regionális Irodája, Koppenhága, 2023.

W. mivel az EUB és az EJEB ítéletei végrehajtásának elmulasztása vagy részleges végrehajtása és a végrehajtásuk tartós késedelme nem elszigetelt esetek, hanem több tagállam tartós problémáit és más tagállamok visszatérő problémáit tükrözik;

X. mivel a European Implementation Network és a Democracy Reporting International mind az EUB, mind az EJEB esetében kiemeli, hogy a végrehajtással kapcsolatos hiányosságok nagyrészt ugyanazon területekhez kapcsolódnak, azaz az igazságszolgáltatás függetlenségéhez és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréshez, a menedékjoghoz és a migrációhoz, a fogvatartási körülményekhez, az egyenlőséghez, valamint az adatokhoz/felügyelethez; mivel ugyanakkor egyes tagállamokban több területet érintő pozitív változások történtek, ami azt bizonyítja, hogy lehetséges a megfelelés és a javulás, ha egyértelmű politikai akarat és valódi elkötelezettség mutatkozik a nemzetközi bíróságok által a jogállamiság fenntartása érdekében hozott ítéletek betartása tekintetében[56];

Y. mivel a dezinformáció, az algoritmikus manipuláció és az online platformok elégtelen átláthatósága aláássa a demokratikus vitát, és a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály[57] végrehajtásának célja e kockázatok kezelése;

Z. mivel „A fékekkel és ellensúlyokkal kapcsolatos egyéb intézményi kérdések” részhez tartozó ajánlásokra fordított csekély figyelem további aggályokat vet fel, mivel ez a tematikus terület nagyon széles körű és számos kérdést felölel;

AA. mivel bár a Bizottság éves jogállamisági jelentésének módszertana javult az idő során, még nem mindig használ egyértelmű és operatív referenciaértékeket a tagállamok egyes pillérek szerinti értékeléséhez, ami megnehezíti a feltételek tagállamok közötti összehasonlítását és az egységes normák biztosítását, és a jogállamisági jelentés mint korai előrejelző és megelőző mechanizmus megbízhatóságának gyengüléséhez vezethet;

---

56 European Implementation Network és Democracy Reporting International, „Justice Delayed and Justice Denied – Non-implementation of European Courts Judgments and the Rule of Law” [Késedelmes igazságszolgáltatás és megtagadott igazságszolgáltatás – Az Európai Bíróság ítéleteinek végrehajtása és a jogállamiság], 2025.

57 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

AB. mivel az Európai Szövetség a Szabadságjogokért 2025. évi jogállamisági elemzése[58] szerint 2022 óta az összes tagállam mintegy egyharmadában kevés előrelépés történt vagy egyáltalán nem történt előrelépés a Bizottság ajánlásainak végrehajtása terén: mivel kilenc országban rendszeresen öt–nyolc ajánlás marad végrehajtatlan; mivel a 2025-ben értékelt ajánlások 61%-a esetében 2022 óta kevés előrelépés történt vagy egyáltalán nem történt előrelépés; mivel a Bizottság 2025. évi összes ajánlásának 93%-át a korábbi évekből származó ajánlások tették ki (71%-uk 2022-ből származik), és 2025-ben csak kilenc új ajánlás előterjesztésére került sor; mivel 2025-ben az ajánlásoknak csupán 6%-a tekinthető maradéktalanul végrehajtottnak;

AC. mivel a Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságának a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok nyomon követésével foglalkozó csoportja (DRFMG) feladata, hogy nyomon kövesse a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok megsértését, valamint a korrupció elleni küzdelmet az EU-n belül; mivel a DRFMG több mint hét éve értékeli a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok EU-n belüli helyzetét az egyes tagállamokkal és horizontális témákkal foglalkozó ülések és eseti küldöttségek segítségével; mivel a nyomon követés olyan technikai gyakorlat, amely megerősíti az integritási rendszereket és fokozza az intézményi rezilienciát, és amelynek továbbra is politikai befolyástól függetlennek kell lennie; mivel a DRFMG, jóllehet a parlamenti keretbe van beágyazva, régóta elkötelezte magát amellett, hogy tartózkodik a pártpolitikai szempontoktól, és hogy értékeléseit bevett normákra és tényeken alapuló véleményre alapozza, és értékes hozzájárulást nyújtott az EU jogállamisággal kapcsolatos munkájához;

AD. mivel a Bizottság 2026. évi munkaprogramja megállapítja egy integrált, közös ütemtervvel, egyértelmű mérföldkövekkel és az összes uniós intézmény aktív közreműködésével megvalósuló éves jogállamisági ciklus szükségességét; mivel a jogállamiság tiszteletben tartása továbbra is elengedhetetlen valamennyi uniós alap védelméhez;

AE. mivel a Parlament több alkalommal is felszólított a jogállamiság tiszteletben tartása és az uniós finanszírozás közötti szorosabb kapcsolatra, többek között az éves jogállamisági állásfoglalásában foglalt ajánlások és az uniós költségvetésből származó pénzügyi támogatás közötti kapcsolat megerősítése révén; mivel a Bizottság több alkalommal is elkötelezte magát e kapcsolatok megerősítése

---

58 Európai Szövetség a Szabadságjogokért, „European Commission’s Rule of Law Report 2025 – Gap Analysis” [Az Európai Bizottság 2025. évi jogállamisági jelentése – Hiányelemzés].

mellett, többek között Ursula von der Leyen bizottsági elnöknek az Unió helyzetéről szóló 2025. szeptember 10-i beszédében;

AF. mivel a jogállamisági eszközök alkalmazásának pártatlannak kell maradnia, és kizárólag ellenőrizhető tényfeltáráson és jogi indokoláson kell alapulnia, az eszközként való felhasználástól vagy a politikai alkudozástól mentesen;

AG. mivel a C-769/22. sz. ügyben 2025. június 5-én hozott véleményében Ćapeta főtanácsnok arra a következtetésre jutott, hogy az EUSZ 2. cikke külön jogalapként szolgálhat a kötelezettségszegési eljárásokhoz azokban az esetekben, amikor egy érték tagadása az uniós jog egyéb megsértésének kiváltó oka, és azt javasolta, hogy az EUB állapítsa meg, hogy Magyarország a 2021. évi LXXIX. törvény elfogadásával megsértette az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvet[59], a szolgáltatási irányelv irányelvet[60], az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet[61], az általános adatvédelmi rendeletet[62], az EUMSZ 56. cikkét, a Charta 1. és 7. cikkét, 8. cikkének (2) bekezdését, 11. és 21. cikkét, valamint az EUSZ 2. cikkét;

AH. mivel a Bizottság éves jogállamisági jelentésének továbbra is értékelnie kell a tagállamokat és a tagjelölt országokat; mivel az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek jogállamiságnak való megfelelését továbbra is az uniós igazságszolgáltatási rendszeren és az európai ombudsman felügyeletén keresztül kell biztosítani; mivel a Bizottság jogállamisági jelentésének átlátható módon értékelnie kell azt is, hogy az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek megfelelnek-e a jogállamisági normáknak, ezáltal lehetővé téve az

---

59 Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/31/oj).

60 Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/123/oj).

61 Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

62 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

uniós intézményeken belüli hiányosságok hatékonyabb kezelését és növelve az EU hitelességét azáltal, hogy saját intézményeit is ellenőrzésnek veti alá;

AI. mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell nemzeti emberi jogi intézményeiket létrehozását és akkreditációját, és azt, hogy működésük teljes mértékben megfeleljen az ENSZ párizsi elveinek; mivel a nemzeti emberi jogi intézmények függetlensége, pluralizmusa, pénzügyi biztonsága, megfelelő erőforrásai, tényleges megbízatása és alapszabály szerinti hatásköre elengedhetetlen ahhoz, hogy hatékonyan előmozdítsák és védjék az alapvető jogokat, és nyomon kövessék a jogállamisági normákat, valamint a demokratikus fékek és ellensúlyok működését; mivel a tagállamokat fel kell szólítani arra, hogy védjék meg a nemzeti emberi jogi intézményeket a politikai beavatkozástól;

Az igazságszolgáltatási rendszerek

1. megerősíti, hogy a jogállamiság azon alapul, hogy a jog minden hatóságra nézve kötelező erővel bír, és minden egyénnek tényleges joga van ahhoz, hogy független és pártatlan bírósághoz forduljon, valamint hogy ez a két dimenzió elválaszthatatlan és kölcsönösen erősíti egymást;

2. hangsúlyozza, hogy a tisztességes és hozzáférhető igazságszolgáltatás a jogállamiság egyik alapelve, amely független igazságszolgáltatást igényel; megismétli, hogy az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő, valamennyi polgár számára biztosított hozzáférés alapvető fontosságú;

3. hangsúlyozza a független igazságszolgáltatási rendszerek és az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférés fontosságát az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében; megismétli, hogy a megfelelő erőforrások – többek között az infrastruktúra és a személyzet – elengedhetetlenek az igazságszolgáltatási rendszerek javításához;

4. felhívja a tagállamokat, a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a strukturálisan független, hatékony és pártatlan igazságszolgáltatási rendszerek, valamint az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében, az uniós jog és a nemzeti jog szerinti kötelezettségeikkel összhangban, ezáltal garantálva mindenki számára az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést, amely alapvető fontosságú a polgárok számára jogaik gyakorlásához, a megkülönböztetés elleni küzdelemhez és a döntéshozók felelősségre vonásához; megismétli, hogy konkrét intézkedésekre van szükség e hozzáférés javítása érdekében, különösen a marginalizált és kiszolgáltatott csoportok esetében;

5. hangsúlyozza, hogy a bírói függetlenség és az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférés biztosításához legalább automatizált és véletlenszerű ügyelosztási rendszerekre van szükség, szűken meghatározott és felülvizsgálható eltérési indokokkal; átlátható, törvényen alapuló és politikamentes kinevezési és előléptetési eljárások, amelyek biztosítják, hogy a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban a bírói tanácsok vagy az azokkal egyenértékű szervek jelentős többségben a szakma képviselői által megválasztott tagokból álljanak, és hogy a végrehajtó hatalom ne gyakorolhasson diszkrecionális ellenőrzést a kinevezések felett, többek között a bírósági elnökségek és a legfelsőbb bíróságok esetében; a bírák megfelelő javadalmazására vonatkozó stabil és objektív szabályok; elegendő erőforrás, beleértve a finanszírozást, az infrastruktúrát és a képzett személyzetet;

6. emlékeztet arra, hogy a szilárd nemzeti jogrendszerek elengedhetetlenek a tagállamokban, a tagjelölt országokban és a potenciális tagjelölt országokban, mivel a Bizottság a nemzeti igazságügyi hatóságokra támaszkodik az uniós jog érvényesítése érdekében, és hogy ezek alapvető fontosságúak az EU-n belüli igazságügyi együttműködés és a kölcsönös bizalom előmozdítása szempontjából;

7. megjegyzi, hogy a Bizottság strukturális kihívásokat talált az igazságszolgáltatás hatékonyságának, hozzáférhetőségének és függetlenségének javítása terén egyes tagállamokban és a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban; hangsúlyozza, hogy javítani kell e kihívások nyomon követését, különösen a csatlakozási folyamat előrehaladott szakaszában tartó országokban; határozottan úgy véli, hogy a képzés kulcsfontosságú tényező a bírák függetlenségének, valamint az igazságszolgáltatási rendszer minőségének és hatékonyságának garantálásában; felhívja a tagállamokat, hogy fektessenek be az igazságügyi képzésbe, a digitalizációba, a költségmentességbe, valamint a marginalizált és kiszolgáltatott csoportok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésébe; ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsanak képzési lehetőségeket a bírák számára; szilárd meggyőződése, hogy a képzésnek multidiszciplinárisnak kell lennie; megismétli, hogy a megfelelő erőforrások – többek között a finanszírozás, az infrastruktúra és a szakképzett személyzet – elengedhetetlenek az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságához és hozzáférhetőségéhez; hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos e területen a határozott uniós támogatás;

8. felkéri a tagállamokat, hogy ragadják meg a digitalizáció által kínált lehetőségeket az egyszerűsítés, a nagyobb hatékonyság és a jobb hozzáférhetőség, az időmegtakarítás és a tárolási költségek csökkentése lehetővé tételére;

9. hangsúlyozza az azzal kapcsolatos súlyos aggályokat, hogy a bírói kinevezésekre, a fegyelmi bizottságokra, az előléptetésekre és az

ügyek elosztására túlzott politikai befolyást gyakorolnak, többek között olyan újonnan létrehozott igazságszolgáltatási struktúrák révén, amelyek megkerülik a meglévő biztosítékokat és megkönnyítik a végrehajtó hatalom általi beavatkozást, különösen Magyarországon;

10. emlékeztet arra, hogy a 2025. évi jogállamisági jelentés azt mutatja, hogy az előző években feltárt, mélyen gyökerező hiányosságok közül számos továbbra is fennáll Magyarországon, nevezetesen az igazságszolgáltatás függetlensége továbbra is megkérdőjelezhető, az ügyészség még mindig nem rendelkezik erős biztosítékokkal a politikai befolyással szemben, a jogalkotási folyamatok továbbra sem átláthatók, korlátozott a nyilvános konzultáció, és a tömegtájékoztatás szabadságának, sokszínűségének és a civil társadalmi térnek a védelmére irányuló erőfeszítések nem hoztak érdemi eredményeket;

11. hangsúlyozza a bírák pártatlanságának szükségességét; emlékeztet arra, hogy a bírák kinevezését és előléptetését kizárólag képesítésük alapján kell meghatározni, mivel a bírák elengedhetetlenek az igazságszolgáltatás függetlenségének megőrzéséhez; emlékeztet arra, hogy a magas szintű bírói álláshelyekre történő jelölések és kinevezések kritériumainak teljes mértékben átláthatóknak és indokolatlan politikai vagy külső beavatkozástól mentesnek kell lenniük; emlékeztet arra, hogy a bírák felmentésére is átlátható és pártatlan eljárásokat kell alkalmazni; felhívja a Bizottságot, hogy ellenőrizze és biztosítsa, hogy a tagállamok teljes mértékben tiszteletben tartsák a visszalépés tilalmának az EUB ítélkezési gyakorlatában pontosított elvét, különösen a bírák kinevezése tekintetében, az igazságszolgáltatás függetlensége terén bekövetkező visszalépések megelőzése érdekében;

12. emlékeztet arra, hogy garantálni kell az ügyészség autonómiáját, megelőzve ezáltal a munkájába való politikai beavatkozást; felhívja a tagállamokat, hogy a nemzeti ügyészségek eltérő felépítésére való tekintettel még inkább erősítsék meg az ügyészek pártatlanságára vonatkozó biztosítékokat; sürgeti a tagállamokat, hogy a 2025. évi jogállamisági jelentés ajánlásaival összhangban mozdítsák elő a reformokat, beleértve az igazságszolgáltatás függetlenségének és az ügyészek autonómiájának fokozott védelmét a parlamenti vizsgálatokkal összefüggésben, valamint az olyan intézkedéseket, mint a legfőbb ügyész hivatali idejének a kormány hivatali idejétől való függetlenítése; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az e tekintetben végrehajtott reformokat, és kövesse nyomon azok hatékonyságát; felszólít a bírákra és ügyészekre vonatkozó fegyelmi eljárások reformjára annak megakadályozása érdekében, hogy azokat a politikai hatóságok az igazságszolgáltatás ellenőrzésére használják fel, valamint annak biztosítása érdekében, hogy azokat független szervek kezeljék;

13. elítéli az igazságszolgáltatási rendszerrel való politikai célú visszaélést, például a politikai ellenfelek üldözését és a korrupciós vizsgálatokba való beavatkozást; hangsúlyozza, hogy a politikai indíttatású büntetőeljárások aláássák az alkotmányos elvekbe és uniós normákba vetett közbizalmat; kiemeli az ügyészség autonómiája és függetlensége garantálásának fontosságát, ezáltal megakadályozva a munkájába – különösen a kormány részéről – való politikai beavatkozást; kiemeli az ügyészek átlátható kinevezési eljárásainak szerepét, amely kulcsfontosságú tényező a büntető igazságszolgáltatásba vetett közbizalom fenntartásában; elítéli az amnesztiával és kegyelemmel való visszaélést a politikusok javára, mivel az veszélyezteti a törvény előtti egyenlőség elvét; aggodalmát fejezi ki az olyan bírák és ügyészek elleni ismételt támadások miatt, akik magas szintű politikai vizsgálatokat folytatnak a politikai ellenfelek ellen elkövetett korrupció és hatalommal való visszaélés eseteivel kapcsolatban;

14. hangsúlyozza, hogy a nemzeti igazságszolgáltatási tanácsok fontos szerepet töltenek be az igazságszolgáltatás függetlenségének védelmében, mivel pufferként szolgálnak az igazságszolgáltatás és a többi hatalmi ág között például olyan területeken, mint a kinevezések, a szakmai előmenetel és az igazságszolgáltatási rendszer irányítása;

15. hangsúlyozza, hogy ahol léteznek igazságszolgáltatási tanácsok, ott összetételüknek és működésüknek összhangban kell lennie a Velencei Bizottság és az Európa Tanács által meghatározott normákkal, beleértve azt is, hogy a Tanácsnak vagy kizárólag bírákból kell állnia, vagy – amennyiben tagjai között nemcsak bírák vannak – a tagok jelentős többségét a társaik által választott bíráknak kell alkotniuk, míg a pluralizmus és a legitimitás biztosítása érdekében a nem bíró tagokat átlátható demokratikus eljárások keretében lehet kinevezni, és hogy a függetlenség biztosítása és a jogtalan befolyásolás megelőzése érdekében a végrehajtó hatalom nem gyakorolhat diszkrecionális ellenőrzést a kinevezések felett, amit az EUB is jóváhagyott;

16. üdvözli, hogy a Bizottság a jelentésében értékelte a végrehajtott reformokat, és megjegyzi, hogy egyes tagállamok előrehaladást értek el, és adott esetben jogalkotási kezdeményezéseket tesznek az igazságszolgáltatási tanácsok függetlenségének és hatékonyságának megerősítése érdekében;

17. hangsúlyozza, hogy a tagállamok hatékony és megfelelően működő igazságszolgáltatási rendszeréhez független ügyvédi kamarákra és ügyvédekre van szükség, akik feladataikat szabadon, indokolatlan nyomás vagy beavatkozás nélkül láthatják el, tekintettel a jogállamiság megőrzésében, valamint az alapvető jogok és szabadságok védelmében betöltött kulcsfontosságú szerepükre; hangsúlyozza továbbá, hogy alapvető fontosságú a jogi szakma

alapelveinek teljes körű tiszteletben tartása, beleértve az ügyvéd és az ügyfél közötti titoktartást is;

18. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy számos tagállamban továbbra is aggályok merülnek fel a bírák és az igazságügyi alkalmazottak javadalmazási szintjével kapcsolatban, ami miatt az álláshelyek nem vonzók, és ezért nehezen tölthetők be;

19. súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy egyre inkább terjed az a tendencia, hogy strukturális szempontból megkérdőjelezik a független igazságszolgáltatás szerepét és legitimitását, ezáltal veszélyeztetik az igazságszolgáltatási rendszer megfelelő működését, és hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatás függetlensége előfeltétele az igazságügyi hatóság legitimitásának, a bírósági határozatok végrehajthatóságának és az igazságszolgáltatásba vetett közbizalomnak; emlékeztet arra, hogy a hatalmi egyensúly elve azt jelenti, hogy egyetlen hatóság sem kerülhet ki a bírósági felülvizsgálat alól, és helyteleníti azokat a narratívákat, amelyek annak delegitimálására törekednek; emlékeztet arra, hogy a bírák bírálata elfogadhatatlan, ha ezen alkotmányos funkció gyakorlásának akadályozására vagy hiteltelenítésére irányul; egyértelműen különbséget tesz a bírósági határozatok jogos bírálata, valamint a nemzeti és nemzetközi bíróságok mint intézmények legitimitását célzó támadások között; elítél minden olyan közvetlen vagy közvetett kísérletet, amely a bírák befolyásolására, megfélemlítésére vagy akadályozására irányul feladataik ellátása során, többek között fegyelmi nyomásgyakorlás vagy a tekintélyüket aláásó nyilvános támadások formájában; megerősíti, hogy a nemzetközi bíróságok legitimitása az azokat létrehozó államok szuverén akaratából és a bírák megválasztását szabályozó demokratikus eljárásokból ered, és hogy szerepük létfontosságú az alapvető jogok hatékony védelme szempontjából;

20. felhívja a Bizottságot, hogy a független igazságszolgáltatási rendszerek biztosítása, többek között a politikai beavatkozással szembeni védelem érdekében foglalkozzon a bírák elleni politikai támadásokkal és a bírósági megfélemlítéssel; hangsúlyozza, hogy az igazságügyi szakemberek és különösen az ügyvédek által elszenvedett fenyegetések és támadások jelentős száma[63] közvetlen fenyegetést jelent a demokráciára és a jogállamiságra nézve; felhívja a tagállamokat, hogy írják alá és ratifikálják az Európa Tanács ügyvédi hivatás védelméről szóló egyezményét, és használjanak fel minden megfelelő eszközt az ügyvédek védelmének és véleménynyilvánítási szabadságának biztosítására; felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul terjesszen elő tanácsi

---

63 Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa (CCBE), „CCBE report on Threatening behaviour and agression towards lawyers” [A CCBE jelentése az ügyvédekkel szembeni fenyegető magatartásról és agresszióról], 2024.

határozattervezetet, amely lehetővé teszi az EU számára az egyezmény aláírását és megkötését, és hangsúlyozza, hogy a határozatra vonatkozó gyors megállapodásra van szükség;

21. emlékeztet arra, hogy a bírák és ügyészek szakmai szövetségei a civil társadalmi szereplőkkel együtt fontos szerepet játszanak a jogállamiság helyszíni előmozdításában, az igazságszolgáltatás függetlenségének védelmében és a nyilvános vitához való hozzájárulásban;

22. felhívja a tagállamokat, hogy tartózkodjanak a gyorsított eljárások vagy a veszélyhelyzeti rendeletek túlzott alkalmazásától, mivel ezek negatívan befolyásolják a stabilitást, a jogalkotás minőségét és a demokráciát; felhívja a tagállamokat, hogy a különböző érdekelt felekkel folytatott rendszeres konzultációt követően hozzanak létre átlátható jogalkotási eljárásokat;

23. üdvözli az egyes tagállamokban az igazságszolgáltatás függetlenségének megerősítése érdekében végrehajtott nemzeti reformokat, és felhívja a tagállamokat, a tagjelölt országokat és a potenciális tagjelölt országokat, hogy továbbra is tegyék meg a szükséges intézkedéseket a független igazságszolgáltatási rendszerek és az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében, ezáltal mindenki számára garantálva az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést;

24. üdvözli az Ombudsmanok Európai Hálózatának szerepét, és hangsúlyozza, hogy az együttműködésnek túl kell mutatnia a puszta információcserén, különösen a lekérdezési eljárások szisztematikus alkalmazása révén, lehetővé téve a nemzeti ombudsmani hivatalok számára, hogy uniós szinten hiteles válaszokat kérjenek, amikor az uniós jog alkalmazása során akadályokba ütköznek, ezáltal erősítve befolyásukat a nemzeti hatóságokkal szemben; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jogállamisági jelentés elkészítése során nem mindig konzultálnak szisztematikusan az ombudsmani hivatalokkal, annak ellenére, hogy azok kulcsszerepet játszanak az uniós jog végrehajtása terén mutatkozó hiányosságok feltárásában; ezért kéri a nemzeti ombudsmanok strukturáltabb és következetesebb bevonását az uniós szintű folyamatokba annak érdekében, hogy jobban azonosítani lehessen a több tagállamot érintő rendszerszintű problémákat, és támogatni lehessen a Bizottságot az uniós jog tényleges alkalmazása terén mutatkozó hiányosságok kezelésében;

25. felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg a nemzeti felügyeleti szervek függetlenségét;

26. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy folytassák az európai és nemzetközi igazságügyi intézményeknek nyújtott támogatásuk megerősítését, kezdve a különböző tagállamok, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok igazságszolgáltatási rendszerei

közötti kölcsönös bizalmon alapuló belső igazságügyi együttműködési mechanizmusok megerősítésével;

27. üdvözli az áldozatok jogairól szóló irányelvnek[64] a joghézagok megszüntetésére irányuló felülvizsgálatát, amely biztosítja, hogy az áldozatok hozzáférjenek az igazságszolgáltatáshoz és támogatásban részesüljenek, beleértve a lehetőséget az áldozatot érintő határozatok felülvizsgálatára, továbbá az áldozatok támogatására és védelmére vonatkozó rendelkezéseket, a kártérítéshez való hozzáférést, valamint a hatékony adatgyűjtést, a bűncselekmények áldozatai jogainak érvényesítését szolgáló források jobb elosztását, és az áldozatok magánéletének tiszteletben tartását és személyes adataik védelmét a bűncselekmények bejelentésekor, függetlenül tartózkodási jogállásuktól, valamint azt, hogy személyes adataikat nem osztják meg az elkövetővel;

28. hangsúlyozza, hogy a belföldi és nemzetközi ítéletek végrehajtásának elmaradása egyes tagállamokban továbbra is rendszerszintű aggodalomra ad okot, amint azt az FRA közelmúltbeli megállapításai és az érdekelt felek beadványai is kiemelik; mély aggodalommal jegyzi meg, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott elvi jelentőségű ítéletek végrehajtása terén Unió-szerte egyre nagyobb az elmaradás és lassul az előrehaladás, amit az is bizonyít, hogy 2025. január 1-jén az EJEB 650 elvi jelentőségű ítéletének esetében még folyamatban van az uniós tagállamokban történő teljes körű végrehajtás, szemben a 2024. januári 624-gyel és az azt megelőző évi 616-tal; megjegyzi továbbá, hogy az uniós tagállamok tekintetében az elmúlt tíz évben hozott elvi jelentőségű ítéletek 45,7%-a még mindig végrehajtásra vár, szemben a 2023-as év végi 44%-kal és a 2022-es év végi 40%-kal; megjegyzi továbbá, hogy 2024 végére az EJEB uniós tagállamokat érintő irányadó ítéleteinek átlagos végrehajtási ideje 5 év és 4 hónap volt, szemben a 2023. évi 5 év és 2 hónappal, valamint a 2022. évi 5 év és 1 hónappal, ami rávilágít a strukturális és egyre súlyosbodó megfelelési deficitre[65]; úgy véli, hogy a Bizottságnak a végrehajtás súlyos elmulasztását kiemelt témaként kell kezelnie a nemzeti kormányokkal és parlamentekkel folytatott politikai párbeszéd során;

29. kiemeli az EUB kulcsfontosságú szerepét a jogállamiság Unió-szerte történő fenntartásában; támogatja azokat a további kezdeményezéseket, amelyek célja az EUB erőforrásainak és

---

64 Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

65 European Implementation Network [Európai Végrehajtási Hálózat], 2025. évi jelentés.

képességeinek javítása a jogállamisággal kapcsolatos további kihívások hatékony kezelése érdekében;

30. felhívja a tagállamokat, hogy haladéktalanul hajtsák végre az EUB és az EJEB függőben lévő ítéleteit; javasolja, hogy az uniós intézmények hozzanak létre egy nyomonkövetési egységet, amely az uniós intézmények és ügynökségek meglévő – szükség esetén megerősítendő – struktúráira és erőforrásaira épül, hogy nyomon kövesse az EUB és az EJEB demokráciával, jogállamisággal és alapvető jogokkal kapcsolatos ítéleteinek végrehajtását az EU-ban és a tagjelölt országokban, és felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki nyilvános eredménytáblát vagy azzal egyenértékű eszközt e végrehajtás nyomon követésére, teljes mértékben építse be a vonatkozó megállapításokat az éves jogállamisági jelentésbe, és szisztematikusan adjon ki testre szabott, országspecifikus ajánlásokat, különös tekintettel azokra a tagállamokra, amelyek tartósan nem hajtják végre az EUB és az EJEB ítéleteit; felhívja a Bizottságot, hogy az uniós ügynökségek, különösen az Alapjogi Ügynökség által gyűjtött adatok alapján elemezze az ENSZ-egyezmény végrehajtását felügyelő testületek országspecifikus véleményének való meg nem felelésre vonatkozó adatokat; megismétli, hogy az ítéletek tényleges végrehajtása alapvető fontosságú az EUSZ-ben, az EUMSZ-ben, a Chartában és az EJEB-ben foglalt alapvető jogok védelmének biztosításához;

31. felhívja a Bizottságot, hogy határozottabban alkalmazza a végrehajtási eszközöket a végrehajtás tartós elmulasztása esetén, értékelve, hogy ezek az esetek indokolják-e az EUMSZ 258. cikke szerinti eljárás, az EUMSZ 260. cikke és adott esetben a költségvetési feltételrendszer alkalmazását;

32. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el a végrehajtást támogató intézkedéseket, egyértelmű határidőkkel, felelősségi körökkel és parlamenti felügyelettel, valamint biztosítsák az igazságszolgáltatás függetlenségét, és biztosítsák, hogy a nemzeti bíróságokat ne akadályozzák az EJEB és az EUB ítélkezési gyakorlatának következetes alkalmazásában;

33. emlékeztet arra, hogy a jogállamiságot aláássa, ha a demokratikusan elfogadott jogszabályok bizonyos igazságügyi vagy közigazgatási ágazatok intézményei részéről a legitim felülvizsgálaton vagy ellenőrzésen túlmutató akadályozásba vagy ellenállásba ütköznek, ami hátráltatja megfelelő végrehajtásukat; hangsúlyozza, hogy a demokratikus államoknak biztosítaniuk kell a politikai és társadalmi megbékélés mechanizmusait, meg kell akadályozniuk a politikai konfliktusok túlzó mértékben történő jogi útra terelését, és meg kell erősíteniük a demokratikus párbeszédet;

34. hangsúlyozza a jogállamiság terén tapasztalható visszalépés, illetve az alapvető jogok súlyos megsértése közötti egyértelmű kapcsolatot,

beleértve a fogvatartottakra vonatkozó jogszerű eljárás hiányát, az előzetes letartóztatással való visszaélést, a gyűlöletre uszítás megjelenését a politikai vagy intézményi diskurzusban és a civil társadalmi szervezeteket célzó korlátozó intézkedéseket; szilárd meggyőződése, hogy a Bizottságnak fel kell mérnie, hogy a tagállamok hogyan foglalkoznak a jogállamiság elveinek és az alapvető emberi jogoknak ezen megsértéseivel, valamint növelnie kell a hozzáférhető, hatékony és pártatlan igazságszolgáltatási rendszer biztosítása érdekében tett erőfeszítéseit; aggodalommal veszi tudomásul, hogy rendkívüli jogi eljárásokat és végrehajtási rendeleteket alkalmaznak az igazságszolgáltatási környezet rendes parlamenti ellenőrzés hatályán túli átalakítására, ami olyan mintákat tükröz, amelyeket korábban a hatalmi ágak szétválasztásával összeegyeztethetetlenként azonosítottak;

35. felhívja a Bizottságot, hogy a börtönkörülményeket jogállamisági problémaként kezelje, tekintettel a széles körben elterjedt túlzsúfoltságra, a nem megfelelő életkörülményekre és az öngyilkosságok növekvő arányára, amelyek aláássák a fogvatartottak alapvető jogait a tagállamok büntetés-végrehajtási rendszereiben; felszólítja a tagállamokat, hogy sürgősen hozzanak intézkedéseket annak biztosítására, hogy a börtönkörülmények valamennyi börtönben, többek között a fiatalkorúak létesítményeiben is megfeleljenek az alapjogi normáknak, mégpedig a túlzsúfoltság kezelése, az egészségügyi ellátáshoz és a pszichológiai támogatáshoz való hozzáférés biztosítása, valamint az öngyilkosság megelőzésére irányuló intézkedések megerősítése révén; üdvözli az egyes tagállamok által a túlzsúfoltság kezelése érdekében tett kezdeményezéseket, és hangsúlyozza, hogy további strukturális intézkedésekre van szükség, beleértve a börtönben fogvatartottak számának csökkentésére és a szabadságvesztéssel nem járó intézkedések és a szabadságvesztés egyéb alternatíváinak előnyben részesítésére irányuló koherens stratégiákat;

A korrupcióellenes keret

36. megismétli, hogy a korrupció komoly fenyegetést jelent a demokráciára, a jogállamiságra és az összes polgárral szembeni tisztességes bánásmódra, akadályozza a gazdasági fejlődést, aláássa az intézményekbe vetett közbizalmat, és olyan sebezhetőségeket teremt, amelyeket külső szereplők nemzeti és uniós szinten egyaránt kihasználhatnak;

37. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a korrupció elleni küzdelembe vetett közbizalom továbbra is alacsony, mivel az európaiak kétharmada úgy véli, hogy a magas szinten elkövetett korrupciós ügyeket nem folytatják le megfelelően, több mint fele hatástalannak tartja a kormányzati fellépést, és közel fele kételkedik a korrupcióellenes intézkedések pártatlan alkalmazásában; kiemeli a jelentéstételi mechanizmusoknak és a nyilvánosság tudatosságának jelentős

hiányosságait; úgy véli, hogy ez egyértelmű felhívás arra, hogy az EU fokozza a korrupció megelőzésére és leküzdésére irányuló munkáját;

38. mély aggodalmát fejezi ki az európai intézményeken belül felmerült korrupciós ügyek miatt, és hangsúlyozza, hogy a jogállamiság megköveteli, hogy a közhivatalt ellátó személyek ne járhassanak el önkényesen, illetve ne élhessenek vissza hatalmukkal személyes haszonszerzés céljából; kéri az uniós intézményeket, hogy maradéktalanul alkalmazzák a jó kormányzás elveit, többek között az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és a feddhetetlenséget;

39. hangsúlyozza, hogy a GRECO-ban a jelenlegi megfigyelői státuszon túlmutató, teljes jogú uniós tagságra van szükség a meglévő aszimmetria kezeléséhez, ahol a GRECO valamennyi uniós tagállamot értékeli, míg magukat az uniós intézményeket nem, ezáltal korlátozva az európai feddhetetlenségi kereten belüli koherenciát; hangsúlyozza, hogy a Bizottságtól észszerűen nem várható el, hogy önértékelést végezzen a feddhetetlenséggel és a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos kérdésekben, és hogy egy elismert, független külső ellenőrzés igénybevétele elengedhetetlen a hitelesség, az átláthatóság és a közbizalom biztosításához; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy egyértelmű politikai jelzést küldjenek arról, hogy maguk az uniós intézmények ugyanolyan szintű ellenőrzésnek és normáknak vannak alávetve, mint a nemzeti hatóságok; emlékeztet arra, hogy az EU GRECO-tagsága megerősítené a szabályok összehangolását, biztosítaná a módszertani következetességet, javítaná az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és a hatékonyságot az uniós források kezelése, a jogalkotási folyamat és az uniós intézmények munkája terén, miközben fokozná a tagállamokkal, a tagjelölt országokkal és a szomszédos országokkal a korrupció elleni küzdelem terén folytatott együttműködést;

40. felhívja a Bizottságot, hogy gyorsan zárja le az EU GRECO-ban való teljes jogú tagságáról szóló tárgyalásokat; megjegyzi, hogy az uniós csatlakozás két jogszerű utat követhet, akár a GRECO-megállapodáshoz való csatlakozásra irányuló közvetlen kérelemmel, akár közvetlenebb módon, az Európa Tanács egyik vagy mindkét korrupcióellenes egyezményéhez (ETS 173. és/vagy 174. sz.) való csatlakozással, ami automatikusan maga után vonná a GRECO-tagságot; ezért felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul kövesse a GRECO teljes jogú tagságához vezető leghatékonyabb jogi utat, és biztosítsa, hogy az éves jogállamisági jelentés az uniós intézményekre is kiterjedjen;

41. sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben hajtsák végre az Európa Tanács GRECO ajánlásait;

42. felhívja a tagállamokat, hogy tegyék közzé, fogadják el, frissítsék, kövessék nyomon, hajtsák végre és vizsgálják felül a korrupció

megelőzésére és leküzdésére irányuló nemzeti stratégiájukat, meghatározva a célkitűzéseket, a prioritásokat és a megfelelő intézkedéseket, valamint az e célkitűzések eléréséhez szükséges eszközöket annak biztosítása érdekében, hogy a korrupció elleni fellépés valamennyi érintett szakpolitikai ágazatban érvényesüljön;

43. elismeri, hogy az Európai Ügyészség (EPPO) kulcsfontosságú szerepet tölt be a jogállamiság biztosítása és a korrupció elleni küzdelem tekintetében az Unióban, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek a bűncselekményekkel szembeni hatékony védelmében; felhívja a Bizottságot, hogy következő jelentéseiben szorosan kövesse nyomon a részt vevő tagállamok Európai Ügyészséggel való együttműködésének szintjét, és teljes mértékben használja ki eszközeit azokban az esetekben, amikor az együttműködés hiányos; támogatja az Európai Ügyészség nyomonkövetési, koordinációs és operatív hatásköreinek megerősítését annak érdekében, hogy megerősítse a korrupció kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására irányuló kapacitását a tagállamokban; felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel az Európai Ügyészségről szóló rendelet felülvizsgálatát az Európai Ügyészség és az Europol közötti operatív együttműködés és adatelemzési támogatás növelése érdekében; sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy csatlakozzanak az Európai Ügyészséghez a korrupció elleni küzdelem hatékonyságának növelése érdekében, különösen az uniós források védelmének vonatkozásában;

44. felhívja a tagállamokat, a tagjelölt országokat és a potenciális tagjelölt országokat, valamint az uniós intézményeket, szerveket, hivatalokat és ügynökségeket, hogy hozzanak létre vagy erősítsék meg a korrupció elleni megelőző intézkedéseket, például szakosodott és független korrupcióellenes intézményeket, az uniós források átlátható kezelését, a döntéshozatalban az átláthatósági követelmények – például a lobbisták nyilvántartása és a politikai finanszírozásra vonatkozó jelentéstételi kötelezettségek – megerősített vagy megfelelő érvényesítését, a magas szintű átláthatóság biztosítását az érintett uniós szakpolitikai területeken, a köztisztviselők magatartási kódexeit, a kötelező vagyonnyilatkozatokat és azok ellenőrzését, a korai előrejelző rendszereket, valamint az összeférhetetlenségre és a forgóajtó-jelenségre vonatkozó egyértelmű szabályokat;

45. felhívja az összes uniós intézményt, szervet, hivatalt és ügynökséget, hogy erősítsék meg korrupcióellenes intézkedéseiket az összeférhetetlenségek közzététele és kezelése, az információkhoz való nyílt hozzáférés és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek magánszektorral való interakcióját szabályozó szabályok tekintetében;

46. felhívja az olyan európai ügynökségeket, hivatalokat és intézményeket, mint például az Europol, az Eurojust, az Európai

Számvevőszék, az Európai Ügyészség és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), hogy javítsák együttműködésüket, különösen az EU csalás elleni architektúrájának felülvizsgálata és megerősítése révén – többek között annak biztosításával, hogy az OLAF megfelelő erőforrásokkal rendelkezzen – annak érdekében, hogy biztosítsák a jogállamiság megsértésének hatékonyabb felderítését, megelőzését és büntetőeljárás alá vonását, amennyiben ezek közvetlen vagy közvetett következményekkel járnak az Unió pénzügyi érdekeire nézve;

47. szorgalmazza az igazságszolgáltatási rendszerben a forgóajtó-jelenséggel szembeni megelőző intézkedések megerősítését, különösen a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban, annak megakadályozása érdekében, hogy a bírák és ügyészek kormányzati és politikai pozíciókat töltsenek be, amelyek összeférhetetlenséghez vezethetnek, és sérthetik az igazságszolgáltatási rendszer integritását és pártatlanságát;

48. mély aggodalmát fejezi ki az egyes tagállamokban fennálló helyzet miatt, ahol a szakosodott korrupcióellenes szerveket felszámolták, kevésbé független struktúrákba olvasztották be, vagy hatásköreiket olyan módon ruházták át, amely csökkenti függetlenségüket, vagy lehetővé teszi az ügyészi vagy rendőrségi hatáskörök politikai célokra történő felhasználását; megjegyzi, hogy ezek a fejlemények a korrupciós ügyek – többek között a magas szintű ügyek – kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának meredek csökkenéséhez vezettek, és aláássák a nemzeti korrupcióellenes keretek hatékonyságát, amint azt a friss szakértői elemzések is bizonyítják; rámutat, hogy az ügyészség a bűnözés és a korrupció elleni küzdelemhez szükséges tagállami kapacitás kulcsfontosságú eleme; sajnálatát fejezi ki a bűnügyi nyomozásokba való kormányzati vagy politikai beavatkozás miatt, beleértve a korrupciót és a kapcsolódó bűncselekményeket is;

49. felhívja a tagállamokat, hogy az ENSZ Korrupció elleni Egyezménye (UNCAC) és a GRECO ajánlásaival összhangban garantálják a fegyelmi tanácsok, az ügyészségek, a korrupcióellenes ügynökségek és az igazságszolgáltatás függetlenségét, pártatlanságát, szakosodását és megfelelő erőforrásokkal való ellátottságát;

50. üdvözli a korrupció elleni küzdelemről szóló új irányelvet, amely az UNCAC-kal összhangban aktualizálja és megerősíti az EU jogi keretét; üdvözli különösen az alapvető korrupciós bűncselekmények – többek között a köz- és a magánszektorban elkövetett vesztegetés, a hűtlen kezelés, a befolyással üzérkedés, az igazságszolgáltatás akadályozása, a jogellenes meggazdagodás, a leplezés és a közhivatallal való súlyos visszaélés – meghatározásának uniós szintű harmonizációját; emlékeztet arra, hogy a hivatali visszaélés és más hasonló bűncselekmények az irányelv hatálya alá tartoznak, a korrupció elleni küzdelem és az átláthatóság szabályozási keretének

szerves részét képezik, és ellentétesek a korrupció elleni küzdelemről szóló nemzetközi egyezményekkel; üdvözli a természetes és jogi személyekre vonatkozó büntetőjogi szankciók megerősítését, beleértve a legalább háromtól öt évig terjedő szabadságvesztést, a közhivatal betöltésétől való eltiltást és a közpénzekhez való hozzáférésből való kizárást, valamint a vállalatokra kiszabott, árbevételen alapuló bírságokat; tudomásul veszi a joghatóságra vonatkozó megerősített szabályokat, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára a külföldön elkövetett bizonyos bűncselekmények büntetőeljárás alá vonását; üdvözli a megerősített megelőző keretet, beleértve azt a kötelezettséget, hogy szakosodott korrupcióellenes szervekkel vagy szervezeti egységekkel kell rendelkezni, amelyek rendszeres kockázatértékeléseket végeznek, és biztosítják a visszaélést bejelentő személyek és az együttműködő személyek védelmét; kiemeli, hogy a korrupció elleni küzdelemről szóló irányelv hangsúlyozza, hogy teljes mértékben tiszteletben tartja a nemzeti alkotmányok, alkotmányos elvek és törvények minden vonatkozó jogszabályát, mindazonáltal az egyének – különösen a közhivatalt betöltő személyek – korrupciós bűncselekményekért való elszámoltathatósággal szembeni indokolatlan védelme ezen irányelv célkitűzéseivel összeegyeztethetetlen módon aláásható a közbizalmat. hangsúlyozza továbbá, hogy a tagállamoknak rendelkezniük kell egy olyan rendszerrel, amely az irányelv 7., 8., 9. és 10. cikke szerinti ítéletekkel kapcsolatos kegyelmi intézkedések számáról anonimizált statisztikai adatokat rögzít, előállít és rendelkezésre bocsát; sürgeti a tagállamokat, hogy haladéktalanul és maradéktalanul hajtsák végre a korrupció elleni küzdelemről szóló irányelvet;

51. hangsúlyozza, hogy a jogállamiság az Unió intézményeiben és a tagállamokban egyaránt megköveteli a köztisztviselőktől, hogy átláthatóan és a közérdeket szem előtt tartva járjanak el, hatalommal való visszaélés vagy önkényes döntéshozatal nélkül; felhívja a tagállamokat, a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokat, hogy mozdítsák elő a feddhetetlenség kultúráját a köztisztviselők, a bűnüldöző szervek és az igazságszolgáltatás számára rendszeresen szervezett korrupcióellenes képzésekkel, valamint a civil társadalom aktív bevonásával;

52. hangsúlyozza, hogy az információszabadság és a közérdekű információkhoz való hozzáférés alapvető jog, valamint az átláthatóság, a demokratikus elszámoltathatóság és a korrupció elleni küzdelem alapvető eleme; megjegyzi, hogy a Bizottság jogállamisági jelentése szisztematikusan kiterjed erre a területre, beleértve a nyilvános információkhoz való hozzáférés indokolatlan korlátozásait, késedelmét vagy akadályait; felhívja a tagállamokat, hogy garantálják a hatóságok birtokában lévő információkhoz való időben történő, hatékony és megkülönböztetésmentes hozzáférést, és tartózkodjanak az átláthatóságot korlátozó vagy a nyilvános ellenőrzést akadályozó jogalkotási vagy közigazgatási

intézkedésektől, amennyiben azok összeegyeztethetetlenek az Európai Unió Alapjogi Chartájával;

53. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a korrupcióellenes bűncselekményekre vonatkozó szankciókat és elévülési időket csökkentő közelmúltbeli büntetőjogi reformok több száz korrupcióval kapcsolatos ügy megszüntetését eredményezték, beleértve a súlyos bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket is, gyengítve az elrettentést, előmozdítva a büntetlenség légkörét és aláásva a közintézményekbe vetett bizalmat;

54. megjegyzi, hogy Magyarországon az ügyészek feletti végrehajtói befolyás koncentrációja, valamint a korrupciós ügyek lezárását vagy a szankciók gyengítését lehetővé tevő jogalkotási reformok a Parlament által az EUSZ 7. cikke szerinti eljárásokkal összefüggésben korábban azonosított rendszerszintű visszalépések mintáit tükrözik;

55. sürgeti a tagállamokat, a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokat, hogy a jogállamiság védelme, a közbizalom fenntartása és az elszámoltathatóság valamennyi kormányzati szinten történő biztosítása érdekében biztosítsák a korrupciós ügyek gyors, alapos és pártatlan kivizsgálását, különös tekintettel a magas rangú tisztviselőket érintő ügyekre; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy észszerű időkereten belül kövessék nyomon az ilyen ügyeket, hogy ne táplálják a büntetlenség érzetét a polgárok körében;

56. felhívja a tagállamokat, hogy hangolják össze a magas rangú tisztviselők büntetőjogi felelősségére vonatkozó, a korrupció elleni küzdelemről szóló irányelvben meghatározott jogi rendelkezéseiket, és csökkentsék azokat a jogi és eljárási akadályokat, amelyek akadályozzák az igazságügyi hatóságokat a vonatkozó ügyek gyors kivizsgálásában;

57. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen tegyen jelentést az egyes tagállamokban magas szinten elkövetett korrupciós ügyekkel kapcsolatos nyomozások, vádemelések és jogerős ítéletek terén elért eredményekről, és tegyen különbségek ezek között; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy azonosítsa a tartós büntetlenséget mint az uniós költségvetés védelmére jelentős hatást gyakorló strukturális sebezhetőségeket, és ezeket a megállapításokat foglalja bele a jogállamisági jelentés korrupcióellenes fejezetébe;

58. elismeri, hogy a visszaélést bejelentő személyek döntő szerepet játszanak a korrupció feltárásában és az átláthatóság előmozdításában mind a köz-, mind a magánszektorban; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell hatékony védelmüket a megtorlással és a zaklatással szemben; felszólít a visszaélést bejelentő személyek védelmével foglalkozó független és autonóm hatóságok további megerősítésére, valamint a szélesebb körű

nemzeti korrupcióellenes keretekbe való integrálásukra; sürgeti a tagállamokat és a tagjelölt országokat, hogy biztosítsák és tovább erősítsék a korrupcióról vagy az uniós forrásokkal való rossz gazdálkodásról beszámoló visszaélést bejelentő személyek és újságírók védelmét azáltal, hogy biztosítják a bizalmas bejelentési csatornákat, a megtorlással szembeni hatékony jogorvoslatokat, valamint az oknyomozó újságírás és a véleménynyilvánítás szabadságának védelmét; kéri, hogy a büntetőjogban vezessenek be különleges súlyosbító körülményeket az újságírókkal szemben elkövetett bűncselekményekre vonatkozóan, amennyiben az ilyen cselekményeket szakmai tevékenységük motiválja vagy ahhoz kapcsolódnak;

Az újságírók védelme, valamint a médiapluralizmus és -szabadság

59. azt állítja, hogy az oknyomozó újságírók meggyilkolása közvetlen támadás a jogállamiság ellen, mivel nemcsak aláássa a polgárok és az intézmények azon képességét, hogy felelősségre vonják a hatalmon lévőket, hanem a cenzúra egyik legszélsőségesebb formáját is jelenti, ami közvetlen fenyegetést jelent a véleménynyilvánítás szabadságára és a demokratikus intézmények működésére; hangsúlyozza, hogy az újságírókkal szembeni fenyegetések, zaklatások és kampányok – beleértve a politikai indíttatásúakat is – visszatartó hatást gyakorolnak az oknyomozó újságírásra, és azonnali, alapos, független és hatékony vizsgálatokat kell eredményezniük;

60. határozottan elítéli az újságírók megfigyelését, különösen kémszoftverek révén, beleértve a Paragon Graphite ügyet is, valamint az újságírók és a civil társadalmi szereplők elleni támadásokat több tagállamban, ami sérti a véleménynyilvánítás és a tömegtájékoztatás szabadságát, és aláássa a demokrácia elveit; kiemeli annak fontosságát, hogy megvédjék az újságírókat és kommunikációjuk bizalmas jellegét a jogellenes vagy önkényes megfigyelés minden formájával szemben; üdvözli az ilyen gyakorlatokkal szembeni biztosítékok megerősítésére irányuló erőfeszítéseket; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a meglévő biztosítékokat, beleértve a bírósági felülvizsgálatot, a szükségességi és arányossági értékeléseket és a hatékony jogorvoslati mechanizmusokat, valamint az uniós jog érvényesítését;

61. továbbra is aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság csak korlátozott mértékben követi nyomon a Pegasus és azzal egyenértékű kémszoftverek használatával foglalkozó parlamenti vizsgálóbizottság ajánlásait, úgy véli, hogy azok teljes körű és időben történő végrehajtása jelentősen megerősítené az EU visszaélések megelőzésére és az alapvető jogok tiszteletben tartására irányuló képességét; felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen tegyen jelentést Parlamentnek, különösen az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságnak (LIBE) ezen ajánlások végrehajtásának

állásáról; felhívja a Bizottságot, hogy jövőbeli jogállamisági jelentésében foglalkozzon a kémszoftverek újságírókkal szembeni használatával, mivel az közvetlen hatással van a tömegtájékoztatás szabadságára, a médiapluralizmusra és az újságírók biztonságára; elismeri, hogy az uniós szinten felvetett aggályokat követően egyes tagállamok olyan reformokat vezettek be, amelyek célja a felügyelet, az átláthatóság és az elszámoltathatóság javítása a megfigyelési technológiák használata terén;

62. aggodalommal veszi tudomásul az egyre tolakodóbb megfigyelési technológiák, köztük a mesterséges intelligencián alapuló eszközök használatát, különösen ott, ahol alkalmazásuk aránytalanul sértheti az alapvető jogokat, például a magánélethez való jogot, a gyülekezés szabadságát vagy a tömegtájékoztatás szabadságát; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencián alapuló megfigyelési technológiák, beleértve a biometrikus rendszereket, például az arcfelismerést, nagy kockázatot jelentenek az alapvető jogok tiszteletben tartására nézve, és hogy használatukat előzetes bírósági engedélyezéshez és átlátható felügyelethez kell kötni; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy a biometrikus megfigyelést vagy a nagyszabású adatgyűjtést magukban foglaló nemzeti gyakorlatok rendszerszintű kockázatot jelentenek-e a jogállamiságra nézve;

63. mély aggodalmának ad hangot az uniós intézményekre kiterjedő jogellenes megfigyelések és kémkedések egyre jobban dokumentált, feltételezett esetei miatt; hangsúlyozza, hogy az ilyen gyakorlatok beigazolódásuk esetén komoly fenyegetést jelentenek a jogállamiságra, a hatalmi ágak szétválasztására, a demokratikus ellenőrzésre, valamint az EU döntéshozatali folyamatainak integritására nézve;

64. emlékeztet arra, hogy a kémszoftverek alkalmazása – tekintettel azok rendkívül tolakodó jellegére – súlyosan sérti az alapvető jogokat, aláássa a tagállamok közötti kölcsönös bizalmat, és torzíthatja az egységes piac és az uniós szakpolitikák működését; felszólít a teljes átláthatóság biztosítására, az ilyen gyakorlatok hatékony és független ellenőrzésére, valamint konkrét korrekciós intézkedések meghozatalára, többek között uniós szinten is, az elszámoltathatóság biztosítása érdekében; megismétli, hogy a megfigyelést a jogszabályokkal összhangban kell végezni, annak jogszerű célt kell szolgálnia, szigorúan szükségesnek és arányosnak kell lennie, és szilárd biztosítékok mellett kell történnie; kiemeli, hogy a megfigyelési eszközökkel történő minden olyan visszaélésnek, amelyet szabályszerű eljárást követően megfelelően megállapítottak, kézzelfogható következményekkel kell járnia az EU jogi és költségvetési eszközei szerint;

65. továbbra is mély aggodalommal tölti el, hogy a média tulajdonviszonyai – akár állami, akár magánkézben van – számos tagállamban, valamint tagjelölt és potenciális tagjelölt országban

továbbra is erősen koncentrált, ami kockázatot jelent az információk és nézőpontok sokféleségére nézve; aggodalmát fejezi ki a közszolgálati média irányításába, vezetésébe és személyzeti politikájába történő egyre fokozódó politikai beavatkozás miatt, amely aláássa azok függetlenségét; hangsúlyozza a független és megfelelő finanszírozással rendelkező közszolgálati média demokratikus jelentőségét; felhívja a tagállamokat, a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokat, hogy fogadjanak el jogszabályi kereteket a horizontális koncentráció megakadályozása, a tulajdonviszonyok és az irányítás átláthatóságának biztosítása érdekében, többek között állami tulajdoni nyilvántartások révén, továbbá garantálják a közpénzek átlátható elosztását, és hozzanak létre független felügyeleti és megfelelési mechanizmusokat a szerkesztői és újságírói függetlenség, valamint a média nyilvánosság őreként betöltött szerepének védelme érdekében;

66. elítéli a közszolgálati média irányításába történő minden indokolatlan politikai beavatkozást, és aggodalmát fejezi ki az egyes tagállamokban végrehajtott olyan strukturális reformok miatt, amelyek növelik a kinevezési és elbocsátási eljárásokra gyakorolt politikai befolyást, valamint az állami ellenőrzés alatt álló hirdetések alkalmazását, a politikailag befolyásolt szabályozó szerveket és a média kormánypárti konglomerátumokká történő konszolidációját, amelyek együttesen aláássák a médiapluralizmust és korlátozzák a független információhoz való hozzáférést; felhívja a tagállamokat, hogy a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet 5. cikkével összhangban biztosítsanak átlátható, nyílt, hatékony és megkülönböztetésmentes kinevezési eljárásokat az irányító szervek számára, előzetesen meghatározott objektív és arányos kritériumok alapján, és sürgeti a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon azokat a nemzeti reformokat, amelyek alááshatják a médiapluralizmust és a közszolgálati média függetlenségét; hangsúlyozza, hogy a független és megbízható média – ideértve a politikai ellenőrzéstől mentes közszolgálati médiát is – elengedhetetlen a demokratikus elszámoltathatósághoz, mivel lehetővé teszi a polgárok számára a hatalmon lévők ellenőrzését, valamint a korrupció és a hivatali visszaélések felderítését;

67. emlékeztet arra, hogy az olyan online platformok, mint az Instagram, a TikTok és az X szolgálnak elsődleges hírforrásként, különösen a fiatalabb közönség körében; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ajánlórendszerek felerősíthetik a polarizáló tartalmakat, és információs „politikai visszhangkamrákat” hozhatnak létre, ami komoly kockázatot jelent a demokratikus párbeszédre és a médiapluralizmusra; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a digitális

szolgáltatásokról szóló rendelet[66] hatékony végrehajtását, különös tekintettel a platformok azon kötelezettségeire, miszerint mérsékelniük kell a médiapluralizmust és a társadalmi párbeszédet érintő rendszerszintű kockázatokat;

68. üdvözli a szabad, független és plurális média előmozdítására irányuló kezdeményezéseket, például az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló rendeletet; sajnálja azonban, hogy a legtöbb tagállamban az EMFA végrehajtása egyelőre közel sem eredményes; felhívja a tagállamokat, hogy haladéktalanul tegyenek eleget kötelezettségeiknek az EMFA gyors és teljes körű végrehajtása érdekében, beleértve az állami hirdetések online és offline elosztásának átláthatóságát, valamint a médiapluralizmus és a szerkesztői függetlenség védelmét; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson támogatást a tagállamoknak az EMFA nemzeti jogba történő átültetéséhez, kövesse nyomon annak végrehajtását, és fontolja meg kötelezettségszegési eljárások indítását, amennyiben a kötelezettségek nem teljesülnek; felhívja a Bizottságot, hogy segítse tevőlegesen a tagállamokat az EMFA alkalmazásában, szükség szerint többek között értelmező iránymutatások elfogadásával, és hogy kövesse szoros figyelemmel annak tényleges érvényesülését, különösen azokban a tagállamokban, ahol független források a médiaszabadsággal kapcsolatos aggályokat jeleztek; hangsúlyozza, hogy mivel a rendelet közvetlenül alkalmazandó, az újságírók és az érdekelt felek már jelenleg is hivatkozhatnak rá a nemzeti és az uniós bíróságok előtt;

69. felhívja a tagállamokat és a tagjelölt országokat, hogy az (EU) 2021/1534[67] és az (EU) 2022/758[68] bizottsági ajánlásokkal összhangban biztosítsák az újságírók és más médiaszakemberek védelmét az EU-ban; hangsúlyozza, hogy az újságírók védelmének nemcsak érdemi fizikai biztonsági intézkedéseket kell magában foglalnia, hanem az online fenyegetésekkel, zaklatással és digitális

---

66 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

67 A Bizottság (EU) 2021/1534 ajánlása (2021. szeptember 16.) az újságírók és más médiaszakemberek védelmének, biztonságának és szerepvállalásának az Európai Unióban történő biztosításáról (HL L 331., 2021.9.20., 8. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1534/oj).

68 A Bizottság (EU) 2022/758 ajánlása (2022. április 27.) a közéletben részt vevő újságíróknak és emberijog-védőknek a nyilvánvalóan megalapozatlan vagy visszaélésszerű bírósági eljárásokkal („közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel”) szembeni védelméről (HL L 138., 2022.5.17., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2022/758/oj).

támadásokkal szembeni biztosítékokat, valamint az információkhoz való indokolatlan akadályok nélküli hozzáférés biztosítását is;

70. elítéli a gyűlöletbeszéd mind online, mind offline, ideértve a fősodorbeli médiában, a közösségi médiában és a nyilvános terekben megjelenő formáit is, mivel az komoly fenyegetést jelent a demokráciára és a jogállamiságra nézve; felszólít a médiaszabályozás szigorúbb érvényesítésére a sokszínű és inkluzív médiakörnyezet védelme érdekében; hangsúlyozza, hogy a közszereplőknek példát kell mutatniuk a tiszteletteljes viták biztosítása terén; emlékeztet arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága alapvető jog, amelyet nem szabad indokolatlanul korlátozni; hangsúlyozza, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem használható fel a gyűlöletbeszéd vagy gyűlölet-bűncselekmények igazolására; felhívja a tagállamokat, hogy helyezzék hatályon kívül vagy módosítsák azokat a jogszabályokat, amelyek nincsenek összhangban a véleménynyilvánítás szabadságára és a nyilvános vitára vonatkozó európai és nemzetközi normákkal;

71. emlékeztet arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus társadalmak sarokköve és létfontosságú eleme a jogállamiságnak; aggodalommal jegyzi meg, hogy egyre több a tudományos élet szereplőit, az újságírókat és az emberijog-védőket célzó közigazgatási és büntetőjogi intézkedés;

72. felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul és időben hajtsák végre a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni irányelvet[69]; és a Bizottság (EU) 2022/758 ajánlását; sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek többet a minimumot jelentő átültetésnél, és fogadjanak el átfogó közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni nemzeti intézkedéseket az újságírók és más célpontok megfélemlítéssel, rágalmazással vagy szakmai tevékenységük gyakorlásának korlátozásával szembeni védelme érdekében;

73. javasolja, hogy a tagállamok az irányelv átültetése során terjesszék ki az irányelv alkalmazását a nemzeti ügyekre is, mivel a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek többsége nemzeti szinten fordul elő; ösztönzi az idő előtti felmentésre vonatkozó mechanizmusok, a hatékony költségáthárítási szabályok, a visszaélésszerűen pereskedőkkel szembeni visszatartó erejű szankciók, valamint az érintett újságírókat és más célpontokat támogató határozott intézkedések elfogadását;

---

69 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1069 irányelve (2024. április 11.) a közéletben részt vevő személyeknek a nyilvánvalóan megalapozatlan keresetekkel vagy visszaélésszerű bírósági eljárásokkal („közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel”) szembeni védelméről (HL L, 2024/1069, 2024.4.16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

74. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen mérlegelje olyan javaslatok vagy kiegészítő eszközök előterjesztését, amelyek a jelenlegi uniós keret hatálya alá nem tartozó közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek kezelésére irányulnak, valamint vizsgálja meg az irányelv hatályát a határokon átnyúló ügyeken túlra kiterjesztő módosítások lehetőségét, biztosítva a magas szintű és egységes védelmet az egész EU-ban;

75. felkéri a Bizottságot annak értékelésére, hogy a dezinformáció elleni küzdelemre irányuló uniós szankciók megfelelnek-e az uniós jog szerinti arányossági követelménynek és a Charta 11. cikkének, ugyanakkor teljes mértékben elismeri a dezinformáció és az információmanipuláció kezelésére irányuló politikák elfogadásának jogos célkitűzését; úgy tartja, hogy garantálni kell a meghallgatáshoz való jogot és a megfelelő jogi biztosítékokat, mielőtt a Tanács ilyen intézkedéseket hozna, főként akkor, ha fennáll annak a kockázata, hogy uniós polgárok, különösen pedig újságírók jogai sérülnek;

76. ösztönzi a tagállamokat annak biztosítására, hogy a kisebbségek ténylegesen részt vehessenek a médiában és hozzáférhessenek ahhoz, valamint hogy az audiovizuális médiaszolgáltatások ne tartalmazzanak a kisebbségekkel szembeni erőszakra vagy gyűlöletre való uszítást;

77. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre olyan kereteket, amelyek garantálják az emberek számára az információk keresésének, fogadásának és közlésének szabadságát, és hogy biztosítsák, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletben (DSA) előírt nemzeti koordinátorok teljes mértékben betölthessék szerepüket az uniós szintű információcsere és együttműködés elősegítésében; hangsúlyozza, hogy a biztonságos, átlátható és számon kérhető online környezet biztosítása érdekében fontos időben és eredményesen végrehajtani a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletet; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az ártatlanság vélelméről szóló (EU) 2016/343 irányelv átültetése teljes mértékben tartsa tiszteletben a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, amelyet az emberi jogok európai egyezményének 10. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikke garantál, és ne vezessen be korlátozásokat a közérdekű ügyekkel kapcsolatos bejelentésekre vonatkozóan;

78. emlékeztet a nagy online platformok nyomon követésének és a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet végrehajtásának fontosságára, beleértve az algoritmikus manipulációval, a gyűlöletbeszéd felerősítésével, a politikai propagandával vagy a felügyelet hiányával kapcsolatos vizsgálatokat; kiemeli a platformalgoritmusok átláthatóságának, a független ellenőrzéseknek, valamint a tényellenőrzésre szolgáló mechanizmusoknak a fontosságát a dezinformáció elleni küzdelemben, és hangsúlyozza, hogy ezeket az intézkedéseket ki kell egészíteni az információkhoz

való garantált hozzáférés biztosításával és a médiaműveltség valamennyi polgár körében történő előmozdításával;

79. hangsúlyozza, hogy a nagymértékű dezinformáció és információmanipuláció, amelyek egyre hangsúlyosabbá válnak a fejlett MI-rendszereknek köszönhetően, komoly kockázatot jelentenek a jogállamiságra és a demokratikus folyamatokra nézve; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az MI-nek tulajdonítható rendszerszintű kockázatok érdemi csökkentésének biztosítása érdekében, különösen választási környezetben, teljeskörűen szerezzenek érvényt a digitális szolgáltatásokról és a mesterséges intelligenciáról szóló rendeleteknek[70];

Civil társadalmi tér

80. hangsúlyozza az erős és akadálytalan civil társadalom, többek között az alulról szerveződő és a közösségi szervezetek, a szakszervezetek, az aktivista csoportok, az emberijog-védők és a nem kormányzati szervezetek, valamint a független hatóságok és ombudsmanok kulcsfontosságú szerepét a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az alapvető jogok előmozdításában és fenntartásában, valamint az állami és magánszereplők elszámoltathatóságának biztosításában ellenőrző szerepük révén; emlékeztet arra, hogy ebben az összefüggésben a Bizottság elismeri, hogy egyes tagállamokban továbbra is akadályok állnak a civil társadalmi szereplők munkáját elősegítő környezet kialakítása előtt, valamint hogy további intézkedésekre van szükség számukra, például célzott képzésre, szemléletformálásra és védelmi mechanizmusokra; sürgeti a Bizottságot, hogy fokozza az e szereplők védelmének megerősítésére irányuló erőfeszítéseit, és biztosítsa a tevékenységeik hatékony gyakorlásához szükséges feltételeket; emlékeztet a biztonságos, támogató és lehetőségeket biztosító környezet fontosságára; ösztönzi a polgári szerepvállalást és a demokratikus folyamatokban való részvételt;

81. elismeri a civil társadalom és a nem kormányzati szervezetek szerepét a kisebbségek védelmében és a megkülönböztetés elleni küzdelemben, és szorgalmazza a támogatásokhoz való tisztességes és méltányos hozzáférést;

---

70 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

82. ismételten hangsúlyozza, hogy a jogállamisági jelentés elkészítésekor széles körű konzultációra van szükség; felhívja a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként a tagállamokban tett helyszíni látogatásokat, mivel azok lehetővé teszik a helyzet átfogóbb és kontextusba helyezett értékelését;

83. kiemeli az élénk civil társadalmi tér, valamint a békés gyülekezéshez és az egyesülés szabadságához való jog jelentőségét az egész EU-ban, hangsúlyozva, hogy ezek a nemzetközi jog és a Charta által védett jogok elengedhetetlenek a demokrácia és a kormányzati elszámoltathatóság szempontjából; megállapítja, hogy e szabadságjogok egyes tagállamokban további megerősítésre szorulnak; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a gyülekezési szabadság védelmét mindenki számára, és az uniós joggal, valamint az európai és nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban garantálják a gyülekezés szabadságának gyakorlását lehetővé tevő és jogilag biztonságos környezetet; aggodalommal veszi tudomásul a civil társadalmi teret számos tagállamban érintő növekvő korlátozásokat, többek között a túlzott adminisztratív terheket, a lejáratú kampányokat és az erőforrásokhoz való hozzáférés korlátozását, amelyek visszatartó hatásuknál fogva gátolják a civil társadalom ellenőrző szerepét;

84. mély aggodalmát fejezi ki a gyülekezési szabadság ismétlődő korlátozásai miatt; kiemeli, hogy az Európa Tanács, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, az Egyesült Nemzetek Szervezete és a civil társadalmi szervezetek kritikával illettek egyes – többek között a biztonság területére vonatkozó – jogszabályokat, amelyek nem felelnek meg az arányosság követelményének, ami gyengítheti a jogi biztosítékokat és ellentétes lehet a nemzetközi emberi jogi kötelezettségekkel; felhívja a tagállamokat, hogy tartózkodjanak olyan jogszabályok vagy gyakorlatok elfogadásától, amelyek megelőző jelleggel korlátozzák a békés gyülekezéshez való jogot, beleértve a békés tüntetések résztvevőivel szembeni szankciók vagy büntetések kiszabását bírósági kontroll nélkül; emlékezteti a tagállamokat, hogy a gyülekezésekre és tiltakozásokra vonatkozó jogszabályoknak és gyakorlatoknak mindig meg kell felelniük a nemzetközi emberi jogi normáknak, többek között a bűnüldöző szervek tagjainak nyújtott megfelelő emberi jogi és tömegkezelési képzések révén; ösztönzi a tagállamokat, hogy vezessenek be megfelelő eljárásokat vagy mechanizmusokat a személyazonosság-ellenőrzések rögzítésére, és felhívja a tagállamokat, hogy tegyék közzé a tiltakozások során bekövetkezett sérülésekre és halálesetekre vonatkozó adatokat a bűnüldöző hatóságok átláthatóságának és elszámoltathatóságának fokozása érdekében;

85. elismeri a civil társadalomra vonatkozó uniós stratégiát, valamint a védelem, a részvétel és a fenntartható finanszírozás megerősítését célzó intézkedéseket, beleértve a civil társadalmi platformot, a civil

társadalmi térrel kapcsolatos online tudásközpontot és további védelmi eszközöket;

86. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy továbbra is javítsák a civil társadalom jogi és szabályozási környezetét, miközben biztosítják, hogy az egyesületek finanszírozásának és tevékenységeinek bárminemű korlátozásai egyértelműen indokoltak és arányosak legyenek, jogszerű közérdekű célokat szolgáljanak, és teljes mértékben megfeleljenek az uniós jognak, valamint az európai és nemzetközi emberi jogi normáknak, beleértve az EJEE-t is;

87. mély aggodalmát fejezi ki a civil társadalmi tér szűkülése, valamint a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők – különösen a rasszizmus elleni küzdelemmel, az éghajlati igazságossággal, az LMBTIQ+-személyek jogaival, a nők jogaival, a migrációval, többek között a humanitárius segítségnyújtással és a tengeren bajba jutott személyeknek nyújtott segítséggel, valamint a korrupció elleni küzdelemmel foglalkozók – EU-ban tapasztalható fokozódó üldözése miatt; sürgeti a Bizottságot, hogy jogállamisági jelentéseiben szisztematikusan kövesse nyomon e szervezetek helyzetét, mivel a szűkülő civil társadalmi tér a jogállamiságot érintő strukturális problémának minősül; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak hatékony védelmet az emberijog-védők számára, beleértve a fenyegetésekre való gyorsreagálási mechanizmusokat is;

88. aggodalmát fejezi ki a jogbiztonságot és az uniós jog elsőbbségét aláásó alkotmánymódosítások miatt;

89. elítéli a gyorsított jogalkotási eljárások túlzott és rutinszerű alkalmazását Magyarországon, ahol a jogszabályok jelentős részét megfelelő egyeztetés nélkül fogadják el, aláásva ezzel a minőségi jogalkotás, az átláthatóság, az inkluzivitás és a demokratikus ellenőrzés elveit;

90. Arra ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsanak olyan kiegyensúlyozott keretet, amely támogatja a közpolitikák befolyásolására törekvő valamennyi szereplő elszámoltathatóságát és átláthatóságát, ugyanakkor lehetővé teszi a civil társadalom számára a szabad, biztonságos és hatékony működést; aggodalmát fejezi ki a növekvő jogi és pénzügyi korlátozások, lejáratő kampányok, valamint a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők kriminalizálása miatt, beleértve a civil társadalmi tevékenységek indokolatlan kriminalizálását is; felhívja a tagállamokat, hogy tartózkodjanak a gyülekezési és egyesülési szabadság aránytalan korlátozásától; megismétli a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni irányelv és az (EU) 2022/758 bizottsági ajánlás teljes körű végrehajtásának fontosságát a civil társadalmi szervezetek védelme érdekében; hangsúlyozza, hogy a nem kormányzati szervezetekre vonatkozó jelentéstételi követelmények nem haladhatják meg a

szigorúan szükséges és az elérni kívánt konkrét célokkal arányos mértéket;

91. hangsúlyozza, hogy az uniós források felhasználásának átláthatósága és elszámoltathatósága a jogállamiság alapvető elemei; hangsúlyozza, hogy jelentéstételi kötelezettségeket és átláthatóságot kell bevezetni annak biztosítása érdekében, hogy az uniós pénzeket megfelelően költsék el, ugyanakkor kerülni kell a szervezetekre rótt szükségtelen terheket; úgy véli, hogy az ellenőrzésre, a kellő gondosságra és az átláthatóságra vonatkozó jelenlegi uniós jogszabályok szilárd alapot jelentenek, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak továbbra is készen kell állnia a keret felülvizsgálatára és megerősítésére, amennyiben hiányosságokat tárnak fel; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsanak megfelelő és fenntartható pénzügyi forrásokat a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők számára, olyan egyértelmű támogathatósági kritériumokkal és felügyeleti mechanizmusokkal összhangban, amelyek teljes mértékben megfelelnek a meglévő átláthatósági, elszámoltathatósági és kiadási szabályoknak, különösen a civil társadalmi tér szűkülése és az adminisztratív terhek növekedése összefüggésében; e tekintetben úgy véli, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak megfelelő és következetes finanszírozást kell biztosítaniuk a céljaikhoz igazodó módon azon szereplők számára, amelyek az alapvető jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdításán dolgoznak, és hangsúlyozza, hogy az uniós finanszírozáshoz való hozzáférésnek tisztességesnek, átláthatónak és megkülönböztetésmentesnek kell lennie; emlékeztet arra, hogy a finanszírozási döntéseknek objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumokon kell alapulniuk, összhangban a Szerződésekkel és a költségvetési rendelettel, biztosítva a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást és az EU pénzügyi érdekeinek védelmét;

92. hangsúlyozza a tudományos élet szabadságának mint a jogállamiság szerves részének fontosságát, és sürgeti a tagállamokat, hogy védjék meg az egyetemeket a tudományos irányítás feletti indokolatlan politikai befolyástól vagy ellenőrzéstől, és biztosítsák az intézményi autonómiát; ösztönzi a tagállamokat, hogy figyelemfelkeltő kampányok, tájékoztatási kezdeményezések, valamint a demokratikus értékek és elvek előmozdítását célzó intézkedések révén mozdítsák elő a jogállamiság kultúráját;

Alapjogok, egyenlőség, és a megkülönböztetés tilalma

93. hangsúlyozza, hogy az alapjogok védelme és előmozdítása elengedhetetlen pillérét alkotják a jogállamiságnak és minden tagállam alapvető kötelessége az EUSZ 2. cikke értelmében; kiemeli, hogy ezeket a jogokat minden egyén esetében azonos módon, megkülönböztetés nélkül, átlátható jogalkotási folyamatok, tényleges bírósági jogorvoslatok és független felügyeleti mechanizmusok révén

kell biztosítani; hangsúlyozza, hogy a jogállamiság és az alapjogok kölcsönösen erősítik egymást, és a jogállamiság megsértése közvetlenül aláássa az alapvető jogok gyakorlását;

94. hangsúlyozza, hogy az alapvető jogok és szabadságok korlátozásának meg kell felelnie a Charta 52. cikke (1) bekezdésének, és helyteleníti azokat a jogalkotási gyakorlatokat, amelyek túlzott összetettséghez, jogbizonytalansághoz vagy a polgárok számára nehezen érthető szabályozáshoz vezetnek;

95. hangsúlyozza, hogy a tagállamok jogi kereteinek garantálniuk kell a törvény előtti egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességhez való jogot, többek között a bírósági eljárások során is; felhívja a Bizottságot, hogy a szabályok be nem tartása esetén határozottan lépjen fel; hangsúlyozza, hogy a személyek szabad mozgását, a tartózkodási jogokat vagy a családegyesítést érintő intézkedéseknek meg kell felelniük az alkalmazandó uniós jognak és a Chartának, beleértve a megkülönböztetés tilalmának a Charta 21. cikkében foglalt elvét is;

96. emlékeztet arra, hogy a szociális védelemhez, a megfelelő minimumjövedelemhez és a megkülönböztetésmentes közszolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférés elengedhetetlen a jogok egyenlő gyakorlásához; felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy a társadalmi kirekesztés, a mélyszegénység és a lakhatás hiánya miként akadályozza az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférést és a jogok gyakorlati érvényesítését;

97. üdvözli az LMBTIQ+-személyek egyenlőségéről szóló stratégiát (2026–2030), amely kulcsfontosságú keret az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség Unió-szerte történő előmozdításához, különösen az egyenlőségre vonatkozó uniós jogszabályok jobb végrehajtása, az LMBTIQ+-személyek és aktivisták védelme és biztonsága, a nyomonkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusok megerősítése, valamint a szemléletformálás és a kulcsfontosságú szakemberek képzése révén; sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a konverziós terápia kötelező uniós betiltására valamennyi tagállamban;

98. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az egyes tagállamokban az úgynevezett „LMBTIQ-propaganda” és a „genderideológia” elleni küzdelem ürügyén diszkriminatív intézkedéseket vezettek be; emlékeztet a főtanácsnok C-769/22. sz. ügyre[71] vonatkozó indítványára, amely megállapítja, hogy az ilyen jogszabályok – amennyiben objektíven, tudományosan és arányosan nem indokoltak – összeegyeztethetetlenek az uniós joggal és a Chartával; hangsúlyozza, hogy ezek az intézkedések erősítik a megbélyegzést,

---

[71] Ćapeta főtanácsnok 2025. június 5-i indítványa, ECLI:EU:C:2025:408.

csorbítják a megkülönböztetés tilalmát, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, valamint sértik a magán- és a családi élethez való jogot és az emberi méltóságot, és nem indokolhatók a tagállam által felhozott érvekkel; hangsúlyozza, hogy az LMBTIQ+-személyekkel szembeni szisztematikus diszkrimináció megkérdőjelezi az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeket, és az uniós jogrend egészét érinti; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak gyorsan és határozottan kell fellépnie, amikor a tagállamok megkerülik az uniós jogot, különösen az Alapjogi Chartát, többek között gyorsított kötelezettségszegési eljárások és ideiglenes intézkedések révén; elítéli a nemek közötti egyenlőséget és az LMBTIQ+-személyek jogait érintő diszkriminatív alkotmányos reformokat;

99. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban nem történt előrelépés az egyenlőséggel és a megkülönböztetésmentességgel kapcsolatos politikák terén, és továbbra is hiányosságok tapasztalhatók a megkülönböztetés elleni hatályos uniós jogszabályok végrehajtása terén; kiemeli, hogy a több veszélyeztetett csoporthoz tartozó egyénekkel szembeni interszekcionális alapú megkülönböztetés továbbra is problémát jelent számos tagállamban, eltérő szintű jogi elismeréssel és védelemmel, és azt a jelenlegi uniós egyenlőségi és megkülönböztetésmentességi keretek nem kezelik megfelelően; sürgeti a Tanácsot, hogy haladéktalanul jusson megállapodásra a megkülönböztetés tilalmáról szóló horizontális irányelvről; folyamatos uniós fellépésre szólít fel az LMBTIQ+-személyeket, a nőket, a kiskorúakat, a fogyatékossággal élő személyeket, az időseket, a migránsokat és a kisebbségekhez tartozó személyeket célzó megkülönböztetés és gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem érdekében, hogy az áldozatok számára biztosítsák az igazságszolgáltatáshoz és a jogorvoslathoz való tényleges hozzáférést;

100. felhívja az összes tagállamot, hogy az uniós joggal, a Chartával, valamint az EUB és az EJEB vonatkozó ítélkezési gyakorlatával teljes összhangban védjék meg az LMBTIQ+-személyek jogait; emlékeztet arra, hogy több tagállamban továbbra is fennállnak az azonos neműek közötti kapcsolat vagy szülői jogállás határokon átnyúló elismerésének jogi akadályai, megsértve ezzel a szabad mozgás és a megkülönböztetésmentesség elvét; felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon, hogy a tagállamok betartják-e az EUB ítélkezési gyakorlatát, különösen a C-673/16.[72] és C-713/23.[73] sz. ügyekben hozott ítéleteket, és szükség esetén indítson

---

72 A Bíróság (nagytanács) Relu Adrian Coman és társai kontra Inspectoratul General pentru Imigrări és Ministerul Afacerilor Interne-ügyben 2018. június 5-én hozott ítélete, ECLI:EU:C:2018:385.

73 A Bíróság (nagytanács) Jakub Cupriak-Trojan és Mateusz Trojan kontra Wojewoda Mazowiecki-ügyben 2025. november 25-én hozott ítélete, ECLI:EU:C:2025:917.

kötelezettségszegési eljárásokat; üdvözli a származás elismeréséről szóló bizottsági javaslatot, és felhívja a Tanácsot, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekében és a jogbiztonság Unió-szerte történő biztosítása céljából mielőbb fogadja el azt;

101. felhívja a tagállamokat, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban vezessék be az azonos neműek közötti élettársi kapcsolatok jogi elismerését;

102. hangsúlyozza, hogy a nemek elismerésére irányuló, hozzáférhető jogi eljárások hiánya az alapvető jogok megsértését jelenti; felhívja a tagállamokat, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban garantálják a nemi identitás önrendelkezésen alapuló jogi elismerését, biztosítsák a határokon átnyúló kölcsönös elismerést és védjék a személyes adatokat;

103. aggodalmát fejezi ki a vallási gyűlölet, a rasszizmus, az idegengyűlölet és a megkülönböztetés egyéb formáinak Unió-szerte tapasztalható megugrása miatt; felhívja a tagállamokat, hogy minden kisebbség számára biztosítsák a törvény előtti egyenlő védelmet;

104. mély aggodalmát fejezi ki az EU-ban tapasztalható antiszemitizmus növekedése miatt, rámutatva, hogy számos zsidó ember számol be arról, hogy mind az interneten, mind a való életben antiszemita ellenségeskedést tapasztal, ami hatással van mindennapi életükre és biztonságérzetükre; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak hatékony intézkedéseket az antiszemita cselekmények és megnyilvánulások kezelése és megelőzése érdekében;

105. mély aggodalmát fejezi ki az iszlamofóbia és a muszlimellenes gyűlölet növekvő szintje miatt az EU-ban, megjegyezve, hogy sok muszlim mindennapi életében rasszizmussal, gyűlölet-bűncselekményekkel, zaklatással és diszkriminatív gyakorlatokkal szembesül; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak hatékony intézkedéseket az ilyen cselekmények és megnyilvánulások megelőzése és kezelése érdekében;

106. elítéli mind az interneten, mind a való életben elkövetett, bármilyen diszkriminációs alapon motivált gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletbeszédet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a civil társadalom teljes körű bevonásával és az érintett érdekelt felek, például az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége hozzájárulásával fogadjanak el és hajtsanak végre hatékony intézkedéseket a rasszizmus valamennyi formája elleni küzdelem érdekében; felszólít a megelőzés, a nyomozás, a büntetőeljárás és az áldozatsegítés megerősítésére, a civil társadalom és az egyenlőséggel foglalkozó szervek teljes körű bevonásával; kiemeli az átfogó uniós jogszabályok hiányát, és kéri, hogy a gyűlöletbeszédet és a gyűlölet-bűncselekményeket vegyék fel az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése szerinti uniós dimenziójú bűncselekmények közé, beleértve azokat is,

amelyek szexuális irányultságon, nemi identitáson vagy nemi önkifejezésen alapulnak;

107. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme terén elmaradás tapasztalható, és e jogok egyre inkább háttérbe szorulnak; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy jogi kereteik és politikáik ne vezessenek diszkriminációhoz; emlékeztet a Parlament azon javaslatára, hogy a kisebbségi jogok védelmét foglalják bele a jogállamisági jelentésbe, és felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon uniós intézkedéseket a kisebbségi és nyelvi jogok védelmére, többek között az EU-nak a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményhez és a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájához való csatlakozása révén;

108. kiemeli a roma közösségeket sújtó széles körű megkülönböztetést, beleértve a cigányellenességet, a lakhatás, az oktatás és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén tapasztalható szegregációt, valamint az ilyen közösségek biztonsági kockázatként való kezelésén alapuló gyakorlatokat; célzott intézkedésekre, erősebb nyomonkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusokra, valamint a roma civil társadalom érdemi bevonására szólít fel, többek között az uniós csatlakozási folyamatokba;

109. felhívja a Bizottságot, hogy a jogállamiság értékelés keretében foglalkozzon a faji és etnikai megkülönböztetéssel, beleértve az etnikai alapú profilalkotást is, többek között az alapjogi normákkal összhangban elvégzett hatékony vizsgálatok, bontott adatgyűjtés és közzététel révén, valamint a civil társadalom bevonásával; hangsúlyozza az interszekcionális alapon történő megkülönböztetés átfogó alapjogi keretben történő kezelésének jelentőségét;

110. hatékony biztosítékokat szorgalmaz a biztonságos online tér megteremtése, valamint a gyűlölet, a megkülönböztetés és a dezinformáció elleni fellépés érdekében; hangsúlyozza a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet (DSA), a digitális piacokról szóló rendelet (DMA)[74], a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet, a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni irányelv és a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet (EMFA) teljes körű, jogokon alapuló alkalmazásának szükségességét;

111. kiemeli, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára nyújtott közösségi gondozás irányába tett előrelépés hiánya komoly

---

74 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022. szeptember 14.) a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (digitális piacokról szóló jogszabály) (HL L 265., 2022.10.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

aggályokat vet fel az alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségek betartásával kapcsolatban;

112. ismételten hangsúlyozza a tagállamok kötelezettségét az uniós és nemzetközi jog tiszteletben tartására a migráció és a menekültügy területén a szárazföldön és a tengeren egyaránt; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a migrációs és menekültügyi politikákat – köztük a migrációs és menekültügyi paktumot is – a Chartával, a visszaküldés tilalmának elvével és a felelősségmegosztás elvével teljes összhangban hajtsák végre annak biztosítása érdekében, hogy az emberek menedékjogát és nemzetközi védelemhez való jogát tiszteletben tartsák;

113. felhívja a tagállamokat, hogy a migrációs és menekültügyi politikákat a Szerződésekkel, a Chartával és az alkalmazandó nemzetközi joggal teljes összhangban hajtsák végre; hangsúlyozza, hogy az EU területén minden személynek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, nem vethető alá embertelen vagy megalázó bánásmódnak, és a törvény előtt egyenlőnek kell lennie, bármilyen alapon történő megkülönböztetés nélkül, beleértve az állampolgárságon vagy a migrációs jogálláson alapuló megkülönböztetést is;

114. úgy véli, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének megállapításai és az EUB ítélkezési gyakorlata megbízható alapot nyújt az EUSZ 2. cikkének és a Chartában foglalt jogok hatályának értelmezéséhez;

115. üdvözli a Bizottság azon döntését, hogy fenntartja az egyenlő bánásmódról szóló irányelvre irányuló javaslatát[75], és sürgeti a Tanácsot, hogy további késedelem nélkül véglegesítse és fogadja el azt, megjegyezve, hogy ez elengedhetetlen a megkülönböztetés elleni uniós védelem terén fennálló hiányosságok megszüntetéséhez;

116. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek hatékony lépéseket a nemi alapú erőszak ellen, mind az interneten, mind a való életben, többek között vegyék fel azt az uniós dimenziójú bűncselekmények listájára; sürgeti egy, a nemi erőszak elleni küzdelemről szóló uniós jogalkotási javaslat előterjesztését, amelyben a nemi erőszakot a beleegyezés hiányaként határozzák meg, a nők elleni erőszakra vonatkozó uniós szabályok teljes körű végrehajtását, valamint az isztambuli egyezmény valamennyi tagállam általi ratifikálását; aggodalmát fejezi ki a nemek közötti egyenlőség ellen küzdő mozgalmak és a dezinformáció nemek közötti egyenlőséget aláásó hatása miatt;

---

75 Javaslat a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre (COM(2008)0426).

117. megismétli arra irányuló felhívását, hogy a biztonságos és jogszerű abortuszhoz való hozzáférést rögzítsék az Európai Unió Alapjogi Chartájában; hangsúlyozza, hogy a szexuális és reproduktív egészség és jogok az egyenlőség és a nemi alapú erőszak elleni küzdelem szerves részét képezik;

Jogállamiság és uniós költségvetés

118. aggodalmát fejezi ki a civil társadalmi szervezetek azon jelentései miatt, amelyek szerint egyes tagállamokban a jogállamiság és az alapvető jogok bizonyos megsértései összefüggésbe hozhatók egyes uniós források felhasználásával; felhívja a Bizottságot, hogy alaposan vizsgálja meg, hogy előfordulnak-e ilyen jogsértések az uniós finanszírozású programokban vagy projektekben, és amennyiben ilyen jogsértéseket állapítanak meg, tekintse úgy, hogy a vonatkozó feljogosító feltételek és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz mérföldkövei nem teljesültek; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy éves jogállamisági jelentésében tegyen ajánlásokat e jogsértések kezelésére, és amennyiben a hiányosságok továbbra is fennállnak, függessze fel a további kifizetéseket a feltárt hiányosságok orvoslásáig;

119. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg az uniós finanszírozású fellépésekre vonatkozó független nyomonkövetési mechanizmusokat, többek között jogi és alapvető jogokra vonatkozó hatásvizsgálatok és a civil társadalom bevonásával végzett független értékelések révén, az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférés megőrzése mellett, az uniós jognak és a Chartának való megfelelés biztosítása érdekében; ösztönzi megfelelő erőforrások elkülönítését az ilyen nyomon követés támogatására;

120. hangsúlyozza, hogy a jogállamiság védelme elengedhetetlen az Unió pénzügyi érdekeinek megóvásához; hangsúlyozza, hogy a független igazságszolgáltatási rendszerek, a hatékony korrupcióellenes keretek és az átlátható közigazgatási eljárások elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy az uniós források kezelése, elosztása és felhasználása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel összhangban történjen; szorgalmazza az Európai Ügyészséghez és az Európai Csalás Elleni Hivatalhoz hasonló szervek megfelelő finanszírozását annak biztosítása érdekében, hogy azok képesek legyenek hatékonyan kivizsgálni, büntetőeljárás alá vonni és bíróság elé állítani az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményeket, tekintettel azoknak a jogállamiságra gyakorolt hatására;

121. hangsúlyozza, hogy fokozni kell a különböző jogállamisági eszközök közötti szinergiákat és azok uniós költségvetéssel való kapcsolatát, valamint meg kell erősíteni az éves jogállamisági jelentésben szereplő, a legsúlyosabb jogsértések kezelésére irányuló ajánlások és a költségvetési eszközök közötti kapcsolatokat; sajnálatát fejezi ki

amiatt, hogy a 2025. évi jogállamisági jelentés – különösen ajánlásai tekintetében – nem részletezi e kapcsolat kialakításának módját;

122. ismételten hangsúlyozza, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet[76] és a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet alapján hozott vonatkozó határozatokban meghatározott, uniós finanszírozás felszabadításához szükséges intézkedéseket következetesen, ugyanazon egységes és összefüggő eszköztár részeként kell értékelni, és amíg e területen továbbra is hiányosságok állnak fenn, nem szabad kifizetéseket teljesíteni; nyomatékosítja, hogy minden visszacsúszást figyelembe kell venni és kezelni kell a hasonló helyzetek vagy további visszaesések jövőbeli előfordulásának megelőzése érdekében; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az ilyen értékelések mindig maradjanak szigorúan pártatlanok, eszközként való felhasználástól mentesek, és kizárólag a jogállamisági normáknak való megfelelésen alapuljanak; emlékeztet arra, hogy a költségvetési intézkedések megszüntetésére irányuló bármely javaslatnak szilárd, átfogó és naprakész információkon kell alapulnia, összhangban a főtanácsnok C-225/24. sz. ügyre[77] vonatkozó indítványával, amely hangsúlyozta, hogy az átláthatóság és az elszámoltathatóság biztosítása érdekében a folyósítás minden feltételét nyilvánosságra kell hozni; megjegyzi, hogy a Bizottság éves jogállamisági jelentése alapvető ténybeli alapot biztosít az uniós költségvetés megfelelő végrehajtását esetlegesen érintő rendszerszintű kihívások azonosításához; felhívja a Bizottságot, hogy határozzon meg és tegyen közzé egyértelmű és részletes kritériumokat a jogállamisági hiányosságok költségvetési hatásainak értékelésére, többek között az uniós források megszakítására, felfüggesztésére és átprogramozására vonatkozóan, valamint valamennyi tagállamban biztosítsa az időben történő és nem szelektív döntéshozatalt;

123. megismétli, hogy a jogállamisági feltételességi mechanizmus az Unió pénzügyi irányítási eszköztárának szerves részét képezi; emlékeztet arra, hogy a feltételrendszerről szóló rendelet az EU pénzügyi érdekei védelmének kulcsfontosságú eszköze a jogállamiság megsértésével szemben, és azt minden olyan esetben alkalmazni kell, amikor jogi feltételei a teljes uniós költségvetésben teljesülnek; felszólít a feltételrendszerről szóló rendelet következetes, hatékony, időben történő és pártatlan alkalmazására, beleértve indokolt esetben a 6. cikk (4) bekezdésének proaktív alkalmazását, az

---

76 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

77 Ćapeta főtanácsnok C-225/24. sz., Európai Parlament kontra Európai Bizottság ügyre vonatkozó, 2026. február 12-i indítványa, ECLI:EU:C:2026:88.

arányosság elvének tiszteletben tartása mellett; sajnálatát fejezi ki a Bizottság azon értelmezése miatt, hogy a feltételrendszerről szóló rendeletet csak végső eszközként szabad alkalmazni;

124. felhívja a Bizottságot, hogy tisztázza, hogy mi minősül kellően közvetlen kapcsolatnak a jogállamiság elveinek megsértése és az EU pénzügyi érdekei között, valamint az Európai Számvevőszék kérésének megfelelően határozzon meg egyértelmű, objektív és kiszámítható kritériumokat a költségvetési és korrekciós intézkedések hatékonyságának értékelésére; felkéri a Bizottságot, hogy jogállamisági jelentésében jelezze, hogy a tagállamokban azonosított súlyos kockázatok vagy jogsértések indokolják-e a feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazását, továbbá a tagállamokban a legsúlyosabb jogsértések kezelésére irányuló országspecifikus ajánlásokat alakítsa át konkrét mérföldkövekké, amelyeket a tagállamoknak teljesíteniük kell, és amelyek adott esetben bizonyítékként szolgálhatnak a feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazásának aktiválásához;

125. sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy gyorsan és teljes átláthatóság mellett járjon el, amennyiben kapcsolat állapítható meg a jogállamiság elveinek megsértése vagy annak súlyos kockázata és az uniós költségvetést fenyegető kockázatok között, és amennyiben az érintett tagállam nem tesz hatékony, fenntartható és időszerű intézkedéseket a helyzet orvoslására;

126. sürgeti, hogy a Bizottság a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet alapján tegyen további lépéseket Magyarország esetében a jogállamiság egyéb megsértései, például az igazságszolgáltatással kapcsolatos jogsértések tekintetében; kiemeli, hogy a bírósági rendszer, valamint a közigazgatás függetlenségének és pártatlanságának gyengülése, továbbá a beszerzési eljárásokban a beszállítók indokolatlan koncentrációja a jogállamiság rendszerszintű kockázataival jár, amelyek veszélyeztetik a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást; hangsúlyozza, hogy az uniós finanszírozással járó ajánlati felhívásokban és pályázatokban elkövetett szabálysértések, manipulációk vagy az indokolatlan favoritizmus, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal, vállalkozásokkal vagy más végső címzettekkel vagy kedvezményezettekkel szembeni egyenlő bánásmódot és az uniós forrásokhoz, a közbeszerzésekhez, az ellenőrző szervekhez, a korrupcióellenes biztosítékokhoz vagy a kontrollrendszerekhez való hozzáférésüket sértő adminisztratív zaklatás közvetlen kockázatot jelent az uniós költségvetésre nézve, és a feltételrendszer következetes és szigorú alkalmazását teszik szükségessé;

127. emlékeztet, hogy az uniós finanszírozás azon végső címzettjei vagy kedvezményezettjei, amelyek nem kormányzati szervek, nem szenvedhetnek el negatív következményeket a nemzeti hatóságok

által okozott problémák miatt azokban az esetekben, amikor költségvetési intézkedésekre kerül sor; ismételten felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az uniós források végső címzettjeit vagy kedvezményezettjeit ne fosszák meg e forrásoktól, ahogyan ezt a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet is előírja; emlékeztet a feltételrendszerről szóló rendelet szerinti intézkedések hatálya alá tartozó tagállamok azon kötelezettségére, hogy továbbra is teljesítsék a végső címzettekkel vagy kedvezményezettekkel szembeni valamennyi kötelezettségvállalást; felhívja a Bizottságot, hogy találjon módot arra, hogy az uniós források elérjenek a helyi önkormányzatokhoz és a civil társadalmi szervezetekhez, amennyiben az érintett kormány nem működik együtt a hiányosságok terén; jelzi, hogy lehetséges megoldás, ha a feltételrendszerek keretében visszavont kötelezettségvállalásoknak megfelelő előirányzatokat közvetlen vagy közvetett irányítás keretében végrehajtott egyéb uniós eszközök vagy programok, különösen a demokrácia, a civil társadalom, az EUSZ 2. cikkében rögzített értékek vagy a korrupció elleni küzdelem támogatásához hozzájáruló eszközök vagy programok keretében történő felhasználásra bocsátják rendelkezésre; hangsúlyozza, hogy egy ilyen átcsoportosítás során teljes mértékben tiszteletben kell tartani a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az egyenlő bánásmód elvét;

128. kiemeli, hogy a jogállamiság és a Charta a tagállamok általi igazolt tiszteletben tartását az uniós forrásokhoz való hozzáférés alapvető előfeltételének kell tekinteni; hangsúlyozza, hogy az e feltételeknek való teljes körű megfelelésnek meg kell előznie a hatóságok által benyújtott valamennyi uniós finanszírozású program és projekt jóváhagyását; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a kifizetések egészének vagy egy részének felfüggesztésére, csökkentésére vagy blokkolására vonatkozó döntések az uniós források felhasználása során egyértelműen meghatározott, átlátható és kiszámítható értékelési időpontokon alapuljanak, az arányosság elvével összhangban, és figyelembe véve az azonosított jogsértés jellegét, időtartamát, súlyosságát és terjedelmét; hangsúlyozza, hogy a folyamatos nyomon követést legalább rendszeres és hivatalosan megállapított időszakos felülvizsgálatokkal kell kiegészíteni – beleértve a Bizottság jogállamisági jelentéseinek megállapításaihoz kifejezetten kapcsolódó éves megfelelőségi értékelést is – a jogbiztonság, az elszámoltathatóság és a korrekciós intézkedésekért való tényleges felelősség garantálása érdekében;

129. üdvözli a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló bizottsági javaslatban szereplő javaslatot, amely szerint a források közel felét jóváhagyásuk előtt a jogállamiságnak és a Chartának való megfeleléstől kell függővé tenni, mivel ez megerősíti az EU azon képességét, hogy biztosítsa, hogy az uniós finanszírozás az alapvető jogokon és demokratikus elveken alapuló szakpolitikákat támogasson; megjegyzi, hogy a javaslat horizontális

feltételeket alkalmaz és vezet be a jogállamiság és a Charta elveinek tiszteletben tartására vonatkozóan az érintett programokban; úgy véli, hogy a feltételesség ilyen megközelítése eloszlathatja a végső címzettek vagy kedvezményezettek védelmével kapcsolatos aggályokat, különösen azáltal, hogy lehetővé teszi a pénzeszközök közvetlen vagy közvetett irányítás keretében történő újbóli rendelkezésre bocsátását, különös tekintettel azokra az eszközökre és programokra, amelyek hozzájárulnak a demokrácia, a civil társadalom, az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek vagy a korrupció elleni küzdelem támogatásához elsősorban abban a tagállamban, ahol a jogsértések történtek; aggodalommal veszi tudomásul a következő többéves pénzügyi keretben újonnan javasolt feltételrendszer és a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló hatályos rendelet közötti lehetséges átfedéseket; úgy véli azonban, hogy a horizontális feltételeknek az EUSZ 2. cikkében foglalt valamennyi értékre ki kell terjedniük, és hogy a döntéshozatali eljárásnak azonosnak kell lennie, és a Bizottság határozataival kell zárulnia; egységes, koherens és átfogó keretet szorgalmaz valamennyi uniós programban, és kéri, hogy a Bizottság biztosítson egyértelmű, objektív és átlátható kritériumokat a jogállamisági feltételrendszer alkalmazására, valamint hatékony koordinációt a különböző eszközök között;

130. kéri, hogy az EUSZ 2. cikkében rögzített értékek megsértése miatt felfüggesztett vagy befagyasztott pénzeszközöket ne bocsássák újra az érintett tagállami hatóságok rendelkezésére;

131. megjegyzi, hogy a javasolt nemzeti és regionális partnerségi tervek tagállamonként egyetlen stratégiai keretbe foglalnák bele a főbb uniós forrásokat, és a kifizetéseket egyre inkább teljesítményalapúvá tennék; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy hatékony alkalmazásuk előfeltételeként biztosítson egyértelmű, átlátható és ellenőrizhető kritériumokat a nemzeti és regionális tervek jóváhagyásához szükséges „megfelelő mechanizmusok” meglétének és hatékonyságának értékeléséhez, biztosítva a jogbiztonságot, valamint a jogállamiság és a Charta tiszteletben tartását az uniós alapok végrehajtása során;

132. hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetés hatékony védelme a szilárd pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerektől is függ; felhívja a Bizottságot, hogy éves jogállamisági jelentéseiben vegye figyelembe a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek, valamint a nemzeti ellenőrző hatóságok megállapításait, hogy értékelni tudja az uniós forrásokat érintő, jogállamisággal kapcsolatos kockázatokat; hangsúlyozza, hogy az e felügyeleti szervek által feltárt rendszerszintű hiányosságoknak megfelelően tükröződniük kell a költségvetésvédelmi eszközök Bizottság általi alkalmazásában;

Jogállamiság és egységes piaci dimenzió

133. üdvözli, hogy a jogállamisági jelentésbe belefoglalták az egységes piaci dimenziót, mivel az hangsúlyozza a jogállamisági normák és az EU gazdasági környezetének általános egészsége közötti kapcsolatot; hangsúlyozza, hogy ez a megközelítés segít azonosítani a vállalkozásokat, a munkavállalókat és a határokon átnyúló gazdasági tevékenységet érintő strukturális akadályokat, hozzájárulva egy kiszámítható, átlátható és tisztességes piaci környezethez, azzal a céllal, hogy biztosítsa a jogok védelmét, a korrupció szankcionálását és a szerződések érvényesítését; megjegyzi, hogy a jogbizonytalanság, az önkényes közigazgatási döntéshozatal és a következetlen bírói jogvédelem aláássa a gazdasági kiszámíthatóságot, és befolyásolja a gazdasági szereplők azon képességét, hogy a belső piacon működjenek, amint azt a 2025. évi jogállamisági jelentés kapcsán megkérdezett érintett szereplők is kiemelték; hangsúlyozza, hogy a működő igazságszolgáltatási rendszer, az erős korrupcióellenes keret, a médiapluralizmus, valamint a fékek és ellensúlyok hatékony rendszere elengedhetetlen az egységes piac zökkenőmentes működéséhez; hangsúlyozza, hogy a jogbiztonság, a tisztességes és átlátható közbeszerzési szabályok, a hatékony korrupcióellenes intézkedések, a tömegtájékoztatás szabadsága, a kiegyensúlyozott demokratikus hatalmi ágak, valamint az erős munkaügyi és szociális védelem a fenntartható versenyképesség, a társadalmi kohézió és a jól működő egységes piac kulcsfontosságú mozgatórugói;

134. javasolja, hogy a Bizottság továbbra is mozdítsa elő az egységes piaci dimenziót, mivel alapvető fontosságú a jól működő egységes piac és a reziliens demokratikus rendszer biztosítása, valamint az érdekelt felekkel és a civil társadalmi szervezetekkel, köztük a szakszervezetekkel, az igazságügyi szövetségekkel, az újságírói szervezetekkel, az ügyvédi kamarákkal és más szakmai csoportokkal való együttműködés elmélyítése, amelyek szakértelme elengedhetetlen a rendszerszintű jogállamisági kockázatok korai azonosításához a jövőbeli értékelések során; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak célzott erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy jobban felhívja a figyelmet a jogállamisági jelentésre, és ösztönözze e szereplők hozzájárulását valamennyi tagállamban;

135. üdvözli, hogy a Bizottság elismerte, hogy a jogállamiság tiszteletben tartása a stabil és megbízható befektetési környezet előfeltétele; hangsúlyozza, hogy a kiszámítható jogi keretek, a pártatlan bíróságok és a hatékony végrehajtási mechanizmusok növelik a befektetői bizalmat, és hozzájárulnak a fenntartható gazdasági növekedéshez az egységes piacon;

136. aggodalmát fejezi ki a több tagállamban is feltárt hiányosságok miatt, többek között a közbeszerzés és a közvetlen odaítélések terén az egyenlőség és a méltányosság tekintetében; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az ennek kapcsán feltárt hiányosságok

megfelelően tükröződjenek a jogállamisági jelentésében foglalt konkrét és célzott ajánlásokban;

137. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a jogállamisági jelentés egységes piaci dimenziójának értékelésekor kezeljék a közbeszerzés, valamint az uniós és nemzeti források felhasználása terén tapasztalható strukturális torzulásokat; hangsúlyozza, hogy az uniós versenyjogi, állami támogatási és közbeszerzési szabályok következetes érvényesítésére, valamint a diverzifikáltabb helyi gazdaság és a finanszírozáshoz való méltányos hozzáférés támogatására van szükség egy olyan kedvező folyamat beindításához, amelyben nyílt és versengő piacok támogatják a jogállamiságot;

138. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak erősítenie kell az adatvezérelt elemzések használatát annak értékelésekor, hogy a jogállamisági feltételek milyen hatással vannak az egységes piacra; megjegyzi, hogy az igazságszolgáltatás hatékonyságára, a korrupciós kockázatokra, az igazgatási teljesítményre és a szabályozási stabilitásra vonatkozó megbízható és összehasonlítható mutatók elengedhetetlenek a gazdasági tevékenységet akadályozó strukturális gyengeségek azonosításához; ösztönzi a Bizottságot, hogy fejlessze tovább a tényeken alapuló módszertanokat, és bővítse a rendelkezésre álló jó minőségű adatkészleteket a jövőbeli jogállamisági jelentések elemzési mélységének és szakpolitikai relevanciájának fokozása érdekében;

139. felhívja a Bizottságot, hogy országfejezeteiben azonosítsa azokat a tagállamokat, ahol a bírósági késedelmek, a szerződések gyenge végrehajtása vagy a rendszerszintű korrupció nem vámjellegű akadályokat gördít a más tagállambeli vállalkozások elé, és az elért eredményeket hasonlítsa össze bevett teljesítménymutatókkal; hangsúlyozza, hogy ennek az azonosításnak átlátható adatokon és módszereken kell alapulnia, és a jogállamiság hiányosságait kifejezetten össze kell kapcsolnia a kieső beruházásokkal, a magasabb tranzakciós költségekkel és a kkv-k egységes piacon való részvételének csökkenésével;

140. úgy véli, hogy az egységes piaci dimenzió képezi a Bizottság jogállamisági jelentésének alapját, míg az igazságszolgáltatási rendszert, a korrupcióellenes keretet, a médiapluralizmust és a tömegtájékoztatás szabadságát, valamint a fékekkel és ellensúlyokkal kapcsolatos egyéb intézményi kérdéseket a jelentés kulcsfontosságú pillérként ismeri el; ezzel összefüggésben kiemeli a gazdasági egyenlőtlenség és a társadalmi kirekesztés demokratikus részvételre és a jogállamiság működésére gyakorolt hatása kezelésének fontosságát;

A jogállamiság a bővítési folyamat és az EU külső tevékenysége középpontjában

141. megismétli, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeket nemcsak a jelenlegi tagállamoknak, hanem a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országoknak is teljes mértékben és kétséget kizáróan tiszteletben kell tartaniuk a teljes csatlakozási folyamat során, és azt követően is folyamatosan; hangsúlyozza, hogy a bővítési folyamat során az EU hitelessége és legitimitása annak biztosításától függ, hogy mind az uniós tagállamok, mind a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok ugyanolyan magas szintű normáknak feleljenek meg a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság tekintetében, és hangsúlyozza, hogy az e területeken alkalmazott kettős normák alááshatják az EU kötelezettségvállalásainak hitelességét, legitimitását és az azokba vetett bizalmat; hangsúlyozza, hogy a csatlakozási szakasz döntő és alku tárgyát nem képező pillanat, amelyben szilárd, visszafordíthatatlan és fenntartható alapokat kell teremteni a jogállamiság, az alapvető jogok és a demokratikus normák védelméhez, amelyek az uniós csatlakozás alapvető alapjait képezik; megjegyzi, hogy a tagjelölt országokban továbbra is jelentős problémák állnak fenn a nemzeti kisebbségek alapvető jogainak figyelemmel kísérésével kapcsolatban;

142. felszólít a jogállamiság szigorú, folyamatos és részletes értékelésére a csatlakozási folyamatban részt vevő valamennyi országban; ösztönzi a Bizottságot, hogy a jogállamisággal kapcsolatos hiányosságok kezelésével és az eredményekkel kapcsolatban fogalmazzon meg egyértelmű, konkrét és mérhető ajánlásokat, és kitart amellett, hogy a jogállamisági jelentésnek és a bővítési jelentésnek teljes összhangban kell lennie, valamint ki kell egészítenie és kölcsönösen erősítenie kell egymást az eltérő értékelések elkerülése, valamint a koherens és hiteles bővítési politika biztosítása érdekében;

143. üdvözli, hogy a jogállamisági jelentés külön fejezeteket tartalmaz Albániáról, Montenegróról, Észak-Macedóniáról és Szerbiáról; felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki a jövőbeli jelentések földrajzi hatályát valamennyi tagjelölt és potenciális tagjelölt országra, és fogalmazzon meg konkrét, mérhető ajánlásokat a reformok támogatására és annak biztosítására, hogy a csatlakozást követően is betartsák a magas szintű normákat;

144. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy nyújtsanak erőteljes támogatást a tagjelölt és potenciális tagjelölt országoknak a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság reformjának előmozdításához;

145. hangsúlyozza, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeket akkor is tiszteletben kell tartani, amikor uniós forrásokat különítenek el az uniós programokban részt vevő nem uniós országok számára, valamint a források felhasználásának nyomon követése során is; emlékeztet, hogy ezen értékek védelme elengedhetetlen az összes uniós kiadás koherens és hatékony pénzgazdálkodásának

biztosításához, mind az EU-n belül, mind a nem uniós országokkal együttműködésben;

146. kéri, hogy a jogállamiság elvét következetesen alkalmazzák valamennyi uniós kiadásban, beleértve általában a külső tevékenységeket, és különösen a tagjelölt és potenciális tagjelölt országoknak az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) és a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz keretében nyújtott előcsatlakozási támogatást is; hangsúlyozza, hogy az ilyen kiadásoknak átláthatónak, bizonyítékokon és teljesítményen alapulónak kell lenniük, és azokat hatékony nyomon követésnek és igazságügyi biztosítékoknak kell kísérniük, összhangban az EUSZ 2. cikkében foglalt uniós értékekkel; kéri, hogy az IPA III keretében történő kifizetéseket kössék konkrét eredményekhez, és az igazságszolgáltatás függetlensége, a korrupcióellenes erőfeszítések és az alapvető jogok terén tapasztalható tartós visszaesés esetén csoportosítsák át, függesszék fel vagy csökkentsék a finanszírozást;

147. hangsúlyozza a szabályokon alapuló nemzetközi rend fenntartásának fontosságát az EU alapját képező egyetemes értékek megőrzése érdekében; figyelmeztet, hogy a multilaterális intézményeket érő erősödő fenyegetések, többek között a Nemzetközi Bíróság és a Nemzetközi Büntetőbíróság legitimitásának megkérdőjelezésére irányuló kísérletek, valamint a nemzetközi jog szélesebb körű figyelmen kívül hagyása komoly fenyegetést jelentenek a szabályokon alapuló globális rendre nézve; sajnálatát fejezi ki a Nemzetközi Büntetőbíróságot érő példátlan fenyegetések miatt, beleértve a bíráira és más tisztviselőire kiszabott szankciókat is; kéri az uniós blokkoló intézkedések[78] aktiválását a Nemzetközi Büntetőbíróság, valamint a bírósággal együttműködő és azt támogató személyek, köztük civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők védelme érdekében; felhívja az EU-t és tagállamait, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokat, hogy továbbra is támogassák a Nemzetközi Büntetőbíróságot, és használjanak fel minden rendelkezésre álló eszközt a büntetlenség elleni küzdelem megerősítésére világszerte;

148. újra megerősíti, hogy az EU határozottan támogatja a Nemzetközi Bíróságot és a Nemzetközi Büntetőbíróságot mint alapvető, független és pártatlan intézményeket; emlékeztet, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság határozatainak való teljes körű megfelelés, beleértve az elfogatóparancsok végrehajtását is, az uniós tagállamok kötelezettsége; felhívja a Bizottságot, hogy jogállamisági jelentéseiben jelezze, ha nem hajtják végre a Nemzetközi

---

78 A Tanács 2271/96/EK rendelete (1996. november 22.) a harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről (HL L 309., 1996.11.29., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj).

Büntetőbíróság elfogatóparancsait; sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben tegyenek eleget a nemzetközi bíróságok ítéleteinek, és alkalmazzanak egyetemes joghatóságot a büntetlenség elleni küzdelem érdekében; felhívja az EU-t, hogy sürgesse a nem uniós országokat, köztük a fő partnereket, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokat, hogy váljanak a Római Statútum feleivé;

A Bizottság jelentéstételi folyamatának javítása

149. üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy javítsa a jogállamisági jelentés módszertanát; felhívja a Bizottságot, hogy a jövőbeli kiadásokban határozzon meg és tegyen közzé egyértelmű és operatív referenciaértékeket és mutatókat az egyes pilléreken belül, és azokat következetesen és átláthatóan alkalmazza valamennyi tagállamban, lehetővé téve az érdemi összehasonlítást és egyértelművé téve az alkalmazott normákat;

150. elismeri, hogy a Bizottság jogállamiságról szóló jelentése annak 2020. évi bevezetése óta átfogóbbá vált; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a jogállamisági jelentéstétellel összefüggésben a Bizottságnak és a Tanácsnak címzett parlamenti állásfoglalások – köztük az ajánlások – alapvető elemeit nem vették teljes mértékben figyelembe; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy foglalkozzon ezekkel az ajánlásokkal;

151. kéri a Bizottságot, hogy a jelentéstételi folyamat során tegye átláthatóbbá a civil társadalomtól, a nemzetközi szervezetektől, a nemzeti hatóságoktól és más érdekelt felektől származó információk kiválasztásához használt kritériumokat; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ezen információk értékelése és a végleges országfejezetekben való megjelenítése következetes és egyértelmű legyen; megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló források keretein belül megfelelő visszajelzést és nyomon követést kell biztosítani valamennyi hozzájáruló számára észrevételeik felhasználásáról, és kitart amellett, hogy a jelentéstételi folyamatnak tényeken kell alapulnia, átláthatónak és pártatlannak kell lennie;

152. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a jogállamisági jelentésben szereplő kérdések kiválasztására alkalmazott módszertan átláthatóságát azáltal, hogy egyértelműen meghatározza a kulcsfontosságú kritériumokat – beleértve azt is, hogy mi minősül „jelentős fejleménynek” –, valamint biztosítja az újonnan felmerülő kihívások szisztematikus figyelembevételét; ösztönzi a Bizottságot, hogy egyértelműbb nyelvezetet használjon az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeknek való megfelelés értékelésekor;

153. felszólítja a Bizottságot, hogy a jogállamisági jelentés kidolgozása során törekedjen szorosabb együttműködésre, és folytasson előzetes konzultációt a Parlamenttel;

154. hangsúlyozza, hogy a Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságának a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok nyomon követésével foglalkozó csoportja (DRFMG) az elmúlt években számos eseti küldöttséget indított, és hogy a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok helyzete számos esetben nagyobb hiányosságokat mutat, mint azt a Bizottság jelentéseiben hangsúlyozták; úgy véli, hogy a DRFMG nyomonkövetési gyakorlatát megfelelően figyelembe kell venni a konzultációs eljárás keretében és a jelentés ezt követő kidolgozása során; szorosabb és strukturáltabb intézményközi kapcsolatot szorgalmaz a Parlament és a Bizottság között, többek között rendszeres eszmecserék, átlátható visszajelzési mechanizmusok és a parlamenti értékelések időben történő integrálása révén;

155. megismétli, hogy szükség van egy demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó átfogó intézményközi mechanizmusra, amely az EUSZ 2. cikkében meghatározott valamennyi értékre kiterjed;

156. úgy véli, hogy a Bizottságnak egyértelműbben kell meghatároznia és megfogalmaznia az egyes tagállamok és tagjelölt országok által követett pályát – beleértve a korai figyelmeztető jeleket, valamint a súlyos és rendszerszintű problémák azonosítását –, és hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak biztosítania kell az azonosított problémák és a kiadott ajánlások közötti koherenciát, és egyértelműbbé és átláthatóbbá kell tennie az értékelések módját; felhívja a Bizottságot annak tisztázására, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek tartós, rendszerszintű, szándékos és súlyos megsértése aláássa a jogállamiságon alapuló Unióban való tagság strukturális feltételeit; hangsúlyozza, hogy ilyen körülmények között fennáll annak a kockázata, hogy a tagállamok nem teljesítik a Szerződések szerinti jogállásukból eredő kötelezettségvállalásaikat; emlékeztet, hogy az intézmények kötelesek aktiválni a Szerződésekben előírt mechanizmusokat;

157. fontosnak tartja, hogy az értékelést ne a korábban azonosított hiányosságokra korlátozzák, hanem szisztematikusan frissítsék az elemzést, hogy az tükrözze az új fejleményeket, a felmerülő kockázatokat és a demokratikus visszacsúszás változó formáit; hangsúlyozza, hogy pontosan ez az a terület, ahol elengedhetetlen a nagyobb módszertani pontosság és egyértelműség annak biztosítása érdekében, hogy az ajánlások relevánsak maradjanak, reagáljanak az egyes tagállamokban a jogállamiság tényleges pályájára, és igazodjanak ahhoz;

158. felhívja a Bizottságot, hogy adjon ki funkcionálisabb ajánlásokat, egyértelműen megkülönböztetve a súlyos és rendszerszintű kérdésekkel, valamint a kevésbé jelentős kérdésekkel kapcsolatos ajánlásokat annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a jogállamiság legsúlyosabb megsértéseinek jelentéktelen színben való feltüntetése,

és határozzon meg konkrét intézkedéseket, határidőket és referenciaértékeket a tagállamok és a tagjelölt országok általi végrehajtásukhoz; hangsúlyozza, hogy az ajánlásoknak nem szabad minden tagállamra egyformán vonatkozniuk, hanem arányosnak kell lenniük az egyes országok konkrét jogállamisági helyzetével; jelzi, hogy az ajánlásoknak jobban kellene tükrözniük a jelentés negatív megállapításait, és részletesebbnek kellene lenniük; úgy véli, hogy a korábbi ajánlások teljesítésének értékelését pontosabbá és kvalitatívabbá kell tenni, és annak nemcsak a jogszabályi változásokra kell támaszkodnia, hanem gyakorlati végrehajtásuk ellenőrizhető bizonyítékaira is;

159. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az ajánlások kiadásakor a jogállamisági jelentés valamennyi pillére egyenlő figyelmet kapjon a tartós és jól dokumentált kihívások kezelése és a demokratikus rendszerek megfelelő működéséhez elengedhetetlen strukturális szempontok védelme érdekében, beleértve a civil társadalmi teret és az alapvető jogokat is;

160. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a jogállamisági jelentésben azonosított aggályokat következetesen alakítsák át ajánlásokká; felhívja továbbá a Bizottságot annak biztosítására, hogy a hasonló kérdéseket valamennyi tagállamban azonos módon kezeljék annak érdekében, hogy egyetlen hasonló vagy súlyosabb hiányosságokkal küzdő tagállam se maradjon megfelelő ajánlások nélkül;

161. kéri a Bizottságot, hogy mérhető referenciaértékek bevezetésével erősítse meg a végre nem hajtott ajánlások nyomonkövetési mechanizmusát, megjegyezve, hogy a korábbi évek ajánlásainak 93%-a megismétlődik, és csak 6%-ukat hajtották végre teljes mértékben 2025-ben[79]; kéri, hogy adott esetben erősítsék meg az összes rendelkezésre álló végrehajtási eszköz alkalmazását, beleértve a kötelezettségszegési eljárásokat és a költségvetési feltételrendszert is, amint azt a költségvetési rendelet, a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet és a közös rendelkezésekről szóló rendelet előírja; felhívja a Bizottságot, hogy kötelezettségszegési ügyekben rendszerszerűen vegye igénybe a gyorsított eljárásokatt, valamint az Európai Unió Bíróságához (EUB) benyújtott, ideiglenes intézkedések iránti kérelmeket, valamint lépjen fel, ha nem hajtják végre az EUB ítéleteit; aggodalommal állapítja meg, hogy a legutóbbi jelentésben csak két tagállam kapott kiegészítő ajánlást az előző jelentéstételi ciklushoz képest, annak ellenére, hogy a jogállamiság helyzete számos tagállamban sürgős fellépést tesz szükségessé, más tagállamokban pedig az ajánlások sürgős végrehajtására van szükség;

---

79 Európai Szövetség a Szabadságjogokért, „Az Európai Bizottság 2025. évi jogállamisági jelentése – Hiányelemzés”.

162. sajnálja, hogy Magyarország következetesen nem hajtotta végre a Bizottság ajánlásait, és 2022 óta hat ajánlással egyáltalán nem foglalkozott;

163. hangsúlyozza, hogy az uniós jog érvényesítéséről szóló 2022. évi bizottsági közleményben felvázolt politika, amely egyértelművé teszi, hogy a kötelezettségszegési eljárásoknak nem az a céljuk, hogy egyéni jogorvoslati mechanizmusként szolgáljanak, korlátozza a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférést azokban az esetekben, amikor a tagállamok tartósan vagy rendszerszinten nem tartják be az uniós jogot, beleértve az EUB ítéleteit is; kéri a Bizottságot, hogy évente tegyen jelentést a jogállamisági elvek egyes tagállamok általi megsértése esetén rendelkezésre álló eszközök alkalmazásáról és hatékonyságáról; emlékeztet a Ćapeta főtanácsnok által a C-769/22. sz. ügyben a közelmúltban tett indítványra, amely megerősíti, hogy az EUSZ 2. cikke külön jogalapként szolgálhat a kötelezettségszegési eljárásokhoz olyan esetekben, amikor valamely érték tagadása az uniós jog egyéb megsértésének kiváltó oka; hangsúlyozza, hogy az ebben az ügyben meghozandó ítélet fontos lehetőséget kínálhat, amelyet a Bizottságnak meg kell ragadnia, hogy szisztematikusabb és erőteljesebb módon indítson kötelezettségszegési eljárásokat az EUB végleges döntésének függvényében;

164. hangsúlyozza, hogy a jogállamisági jelentés kiadása nem elegendő az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek megerősítéséhez, hanem a jelentésnek konkrét intézkedésekhez kell vezetnie; hangsúlyozza, hogy az éves jogállamisági jelentés megállapításait adott esetben szisztematikusan nyomon kell követni a rendelkezésre álló végrehajtási eszközök felhasználásával, a Bizottság előjogaival összhangban; felszólít annak átlátható nyomon követésére, hogy a tagállamok betartják-e az EUB és adott esetben az EJEB ítéleteit, többek között azáltal, hogy az ilyen eszközök alkalmazása során figyelembe veszik a tartós meg nem felelés eseteit;

165. úgy véli, hogy a jogállamisági jelentés referenciaértékeinek ki kell terjedniük a kulcsfontosságú független és szabályozó hatóságok függetlenségére és hatékony működésére is; hangsúlyozza, hogy ezeknek a hatóságoknak átlátható, nyílt és érdemeken alapuló eljárásokat kell biztosítaniuk vezetőik kinevezésére és felmentésére;

166. emlékeztet „Az Unión belüli jogállamiság további erősítése – Az aktuális helyzet és a lehetséges következő lépések” című, 2019. április 3-i és „Az Unión belüli jogállamiság megerősítése – Intézkedési terv” című, 2019. augusztus 7-i bizottsági közleményekre; kéri, hogy frissítésük tükrözze a jelenlegi kihívásokat, és biztosítsa a teljes körű működőképességet;

167. hangsúlyozza, hogy értékelni kell az emberi erőforrásokra és a kapacitásra vonatkozó követelményeket, tekintettel a jogállamiság proaktívabb nyomon követésére irányuló felhívásra; hangsúlyozza a

Bizottság érintett illetékes főigazgatóságainak szervezeti egységei közötti koordináció fontosságát;

Horizontális ajánlások

168. úgy véli, hogy meg kell erősíteni a jogállamisággal kapcsolatos uniós szintű intézményközi párbeszédet és együttműködést; sajnálja, hogy a Bizottság és a Tanács eddig elutasította azon ajánlatát, hogy intézményközi megállapodást kössenek a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról; megerősíti hajlandóságát a megállapodásról szóló tárgyalások folytatására, hangsúlyozva egy strukturált és kiszámítható keret hozzáadott értékét; hangsúlyozza, hogy az az érv, mely szerint egy ilyen megállapodás túlzottan merev lenne, nem igazolhatja a tétlenséget; pragmatikus megoldásokra szólít fel az együttműködés javítása érdekében; felszólítja a Tanácsot, hogy tegye inkluzívabbá a jogállamiságról szóló párbeszédet azáltal, hogy meghívja más intézmények, például a Velencei Bizottság és a Parlament képviselőit is; hangsúlyozza, hogy a kibővített uniós eszköztár hatékonysága attól függ, hogy az intézmények koherens és következetes módon alkalmazzák-e;

169. javasolja, hogy a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus intézményközi megállapodás révén történő létrehozásáig az uniós intézmények fejlesszék tovább az ezzel kapcsolatos együttműködési mechanizmusokat azáltal, hogy bevezetnek egy éves jogállamisági ciklust, amely különböző szakaszokra tagolódik, javítja a folytonosságot, a koordinációt és az intézményeken belüli hatást, és amelyet úgy alakítanak ki, hogy lehetővé tegye annak fokozatos kiterjesztését az EUSZ 2. cikkében foglalt valamennyi értékre, biztosítva védelmük átfogó és koherens megközelítését;

170. emlékeztet, hogy az ajánlásoknak arányosnak kell lenniük az azonosított kihívásokkal, kellően konkrétnak kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék a tagállamok számára a konkrét és megvalósítható nyomon követést, és azokat a későbbi kiadásokban szisztematikusan értékelni kell; kiegyensúlyozottabb, átláthatóbb és hitelesebb megközelítésre szólít fel az egyenlő bánásmód és a hatékony nyomon követés biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy Bizottság megközelítésének következetesebb alkalmazása – különösen a több cikluson keresztül megoldatlan ajánlások jelzésével – növelné a nyomonkövetési keret átláthatóságát, pontosságát és hitelességét;

171. hangsúlyozza, hogy a jövőben különös figyelmet kell fordítani azokra a tagállamokra, amelyekben a Bizottság súlyos és rendszerszintű jogsértéseket tárt fel, és felhívja a Bizottságot, hogy ajánlásaiban egyértelműen különböztesse meg az ilyen eseteket;

172. ismét felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki a jelentés hatályát az EUSZ 2. cikkének valamennyi aspektusára;

173. sürgeti a Bizottságot, hogy jövőbeli jogállamisági jelentéseibe foglaljon bele egy, a civil társadalomra vonatkozó pillért, valamint egy, a Charta 21. cikkében rögzített, a gyűlölet és a megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemre vonatkozó pillért;

174. felhívja a Bizottságot, hogy jövőbeli jogállamisági jelentéseibe foglalja bele a tudományos és művészi szabadság védelmét, valamint a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó pillér keretében a belföldi vagy külső szereplők által az online platformokon folytatott dezinformáció elleni küzdelmet célzó intézkedéseket; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy az igazságszolgáltatási rendszer pillérébe foglalja bele a gyűlölet-bűncselekmények nyilvántartását és nyomon követését;

175. megismétli a szélesebb körű mutatókra vonatkozó felhívását, például az alapvető jogokra, a nemek közötti egyenlőségre, a kisebbségek és a kiszolgáltatott csoportok védelmére, valamint a nemzetközi jog tiszteletben tartására vonatkozóan;

176. emlékeztet, hogy a kisebbségek védelme a koppenhágai kritériumok részét képezi; hangsúlyozza, hogy nincsenek olyan uniós szintű jogi garanciák, amelyek biztosítanák, hogy a tagállamok betartsák a csatlakozási folyamat során a kisebbségek védelmével kapcsolatban tett kötelezettségvállalásaikat;

177. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a választások integritásának következetesebb és átfogóbb értékelését a fékek és ellensúlyok pillére keretében és az országfejezetekben, kitérve a jogi és intézményi keretre, annak gyakorlati végrehajtására és a fő kockázatokra; hangsúlyozza, hogy figyelemmel kell kísérni a korrupciót, az állami forrásokkal való visszaélést és a választási manipulációt; szisztematikus együttműködésre szólít fel a Velencei Bizottsággal, az EBESZ-szel/a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalával és más érintett nemzetközi szervekkel, és kéri, hogy ajánlásaik megfelelően tükröződjenek a jogállamisági jelentések értékeléseiben és országspecifikus ajánlásaiban;

178. megjegyzi, hogy a Velencei Bizottság frissített jogállamisági ellenőrzőlistája elismeri, hogy a mesterséges intelligencia és a digitális technológiák javíthatják a közigazgatás és az igazságszolgáltatási rendszerek hatékonyságát és hozzáférhetőségét; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy egyértelmű jogalap, emberi felügyelet és szilárd biztosítékok hiányában a hatóságok általi alkalmazásuk jelentős kockázatot jelenthet a jogbiztonságra, a törvény előtti egyenlőségre, az átláthatóságra és a hatékony bírói jogvédelemre nézve; felhívja a Bizottságot, hogy kezelje ezeket a kockázatokat, és biztosítsa, hogy az MI-rendszereket a jogállamisági követelményekkel teljes összhangban használják, beleértve az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot, a

megkülönböztetésmentességet, az arányosságot és a hatékony jogorvoslatokat is;

179. felhívja a Bizottságot, hogy a jogállamisági jelentés elkészítésekor folytasson strukturált párbeszédet és széles körű konzultációt a civil társadalommal, valamint a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok területén tevékenykedő független felügyeleti szervekkel és intézményekkel;

180. felhívja a Bizottságot, hogy amennyire csak lehetséges, ne virtuális, hanem helyszíni látogatásokat végezzen a tagállamokban, mivel a helyszíni látogatások teljesebb és kontextuálisabb képet adhatnak a helyi helyzetről;

181. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepét a demokrácia működésében és a jogállamiság alapját képező fékek és ellensúlyok rendszerének részeként; elismeri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a frontvonalban vannak, és közvetlenül szembesülnek azokkal a kihívásokkal, amelyek hatással lehetnek a jogállamiságra és az alapvető jogok érvényesíthetőségére; hangsúlyozza, hogy meg kell előzni a helyi és regionális önkormányzatok működésébe való indokolatlan beavatkozást, és meg kell őrizni autonómiájukat, amelyet az EUSZ 4. cikkének (2) bekezdése és 5. cikkének (3) bekezdése – amelyek a regionális és helyi önkormányzatokat a tagállamok alkotmányos identitásának részeként ismerik el –, valamint a Chartának a megfelelő ügyintézéshez való jogról szóló 41. cikke véd;

182. meggyőződése, hogy az uniós intézményeknek teljesíteniük kell a jogállamisággal kapcsolatos kötelezettségeiket, és hangsúlyozza, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek uniós intézmények általi tiszteletben tartásának értékelése – ideértve az Unió belső következetességét e értékek politikáiban és külső fellépéseiben való érvényesítésében – elengedhetetlen az EU hitelességének és legitimitásának megőrzése érdekében; úgy véli, hogy az uniós intézményeknek jó példával kell elöl járniuk a legmagasabb szintű jogállamisági normák fenntartása terén; bírálja, hogy a jogállamiság uniós intézményeken belüli helyzete továbbra sem része a Bizottság 2025. évi jogállamisági jelentésének; kéri, hogy a jövőben a jogállamisági jelentések tartalmazzanak egy független felülvizsgálati mechanizmuson alapuló külön fejezetet a jogállamisági normák Unió általi betartásáról;

183. felhívja a Tanácsot, hogy tegye teljes mértékben átláthatóvá, interaktívvá és eredményorientálttá jogállamisági párbeszédét, a 7. cikk szerinti eljárást, valamint a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendeletet, többek között részletes következtetések kibocsátása és a Bizottság és a Parlament megállapításairól való visszajelzések révén; sajnálja, hogy a Tanács nem tud érdemi előrelépést tenni az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése

szerinti, folyamatban lévő eljárásban, és úgy véli hogy a Tanács fellépésének további késedelme azt jelentené, hogy a Tanács maga is megsérti a jogállamiság elvét;

184. sürgeti a Tanácsot annak biztosítására, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti meghallgatásokra minden elnökség alatt legalább egyszer sor kerüljön; hangsúlyozza azonban, hogy ezt a minimális gyakoriságot nem szabad felső határként értelmezni, és az ilyen meghallgatásokat nem szabad pusztán egy kipipálandó feladattá tenni, lehetővé téve a Tanács elnöksége számára, hogy egyetlen hivatalos ülés megtartásával, érdemi nyomon követés nélkül teljesítse kötelezettségét; felhívja a Tanácsot, hogy minden meghallgatás után tegyen közzé átfogó jegyzőkönyvet, és fogalmazzon meg konkrét ajánlásokat és határidőket azok végrehajtására; kitart amellett, hogy a Parlamentet teljes mértékben be kell vonni az EUSZ 7. cikkével kapcsolatos valamennyi eljárásba; hangsúlyozza, hogy a Tanácsot még az egyhangúság hiánya esetén sem akadályozza semmi abban, hogy előmozdítsa az eljárást, különösen az érintett tagállamnak, nevezetesen Magyarországnak címzett konkrét ajánlások elfogadásával, és hangsúlyozza, hogy a folyamat nem korlátozódhat időnként megtartott, érdemi nyomon követés és kézzelfogható eredmények nélküli meghallgatásokra;

185. megismétli az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2025. november 25-i állásfoglalásában foglalt megállapításokat és ajánlásokat; tudomásul veszi, hogy a Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított Magyarország ellen a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet több rendelkezésének, valamint az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvek egyes követelményeinek be nem tartása miatt; hangsúlyozza, hogy Juliane Kokott főtanácsnok a C-829/24. sz., Bizottság kontra Magyarország ügyre vonatkozó indítványában úgy ítélte meg, hogy Magyarország megsértette az uniós jogot azáltal, hogy a nemzeti szuverenitás védelméről szóló jogszabályokat fogadott el, amelyek alapvető uniós elveket sérthetnek, különösen a külföldi politikai beavatkozással szembeni védelem tekintetében; hangsúlyozza, hogy Tamara Ćapeta főtanácsnok a C-225/24. sz., Parlament kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványában azt javasolta, hogy az EUB semmisítse meg a Magyarországnak nyújtott uniós források felfüggesztésének megszüntetéséről szóló bizottsági határozatot, amely aggályokat vet fel a jogállamisági feltételrendszernek való megfeleléssel kapcsolatban;

186. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a megelőző és a reaktív eszközök közötti kapcsolatot, és használjon fel minden rendelkezésre álló eszközt a jogállamisági hiányosságok kezelésére, beleértve a kötelezettségszegési eljárásokat, az EUSZ 7. cikkét, az általános

feltételességi mechanizmust és a Chartában foglalt horizontális feljogosító feltételeket;

187. üdvözli a Velencei Bizottság által elfogadott aktualizált jogállamisági ellenőrzőlistát, és felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy azt teljes mértékben építsék be döntéshozatali folyamataikba; felhívja a Bizottságot, hogy folytasson szorosabb együttműködést az Európa Tanáccsal, hogy az éves jogállamisági jelentés négy fejezetében elő tudja mozdítani az Európa Tanács és az EU jogállamisági vívmányait a tagállamokkal és a tagállamokon belül;

188. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson teljes koherenciát és következetességet a jogállamisággal kapcsolatos valamennyi jelentéstételi eszközben, beleértve az éves jogállamisági jelentést, a bővítési jelentéseket és az európai szemeszter keretében tett országspecifikus ajánlásokat is; hangsúlyozza, hogy egységes módszertanra és a főigazgatóságok közötti szoros koordinációra van szükség;

189. ösztönzi a tagállamokat, hogy figyelemfelkeltő kampányok, tájékoztatási kezdeményezések, valamint a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló állampolgári képzési programok révén erősítsék a jogállamiság kultúráját; hangsúlyozza a félretájékoztatás és a dezinformáció potenciális hatását a demokrácia működésére és az alapvető jogok védelmére; ösztönzi a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre az állampolgári ismeretek oktatására irányuló, átfogó programokat, amelyek minden korosztályban elősegítik a demokratikus intézmények, a jogállamiság és az alapvető jogok megértését;

190. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne körülbelül egyidőben közzétenni a jogállamisággal vagy az alapvető jogokkal kapcsolatos valamennyi jelentést, például a Chartának való megfelelésről szóló éves jelentéseket és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének jelentését annak érdekében, hogy egyidejűleg lehessen vitát folytatni ezekről a kérdésekről; megismétli, hogy hasonló gyakorlatra van szükség a demokráciával kapcsolatban is; sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítsa megállapításainak széles körű terjesztését valamennyi tagállamban;

Az éves jogállamisági ciklus

191. hangsúlyozza, hogy az EU átfogó eszköztárat dolgozott ki a jogállamiság védelmére; kitart amellett, hogy alapvető fontosságú az egyes uniós intézmények munkája közötti nagyobb komplementaritás és az ezen eszközök végrehajtásával kapcsolatos fokozott elszámoltathatóság; hangsúlyozza, hogy az új eszközök vagy további eljárási elemek szükségességére tett ismételt hivatkozás nem szolgálhat ürügyként a tétlenségre, illetve arra, hogy eltérjenek a már rendelkezésre álló eszközök teljes körű alkalmazásától;

hangsúlyozza, hogy az EU jogállamisági keretének hitelessége nem a mechanizmusok elszaporodásától függ, hanem a meglévő mechanizmusokban rejlő lehetőségek teljes körű kihasználására irányuló politikai akarattól és operatív kapacitástól, valamint attól, hogy maguk az uniós intézmények teljes mértékben tiszteletben tartják-e és fenntartják-e a jogállamiságot saját tevékenységeik során;

192. megjegyzi, hogy a Bizottság elnöke által az Unió helyzetéről szóló 2025. évi beszédben említett, a jogállamiság integrált éves ciklusára irányuló javaslat, valamint a költségvetési eszközök és a jogállamiság közötti kapcsolat megerősítése a Bizottság 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretében olyan elemek, amelyek összhangban vannak a Parlament saját javaslataival, és azzal, hogy előrelépésre van szükség az összes meglévő eszköz hatékony és koherens végrehajtása, valamint az uniós intézmények közötti együttműködés megerősítése terén;

193. A Bizottság jogállamisági jelentése alapján számos javítást szorgalmaz az éves jogállamisági ciklus folytonosságának, koordinációjának és hatásának javítása érdekében:

a) k onkrét időpont meghatározása a Bizottság jogállamisági jelentésének éves közzétételére vonatkozóan, lehetőleg júniusban, nagyobb kiszámíthatóság biztosítása, valamint a Bizottság és az érdekelt felek munkája hatékony megtervezésének lehetővé tétele érdekében, ugyanakkor megfelelő átmeneti időszakot biztosítva ahhoz, hogy a ciklus jelenlegi belső ütemterve ne szakadjon meg, és hogy elegendő idő és erőforrás maradjon;

b) nemzetközileg elismert mutatókra és az összehasonlítható hiteles forrásokra való hivatkozások beillesztése a jogállamisági elemzésbe, mind az általános részbe, mind az országspecifikus értékelésekbe, kvantitatívabb és adatvezéreltebb értékelést téve lehetővé, és hozzájárulva a jogállamiság nyomon követésére szolgáló uniós eszközök jobb átláthatóságához, összehasonlíthatóságához és módszertani következetességéhez;

c) az uniós igazságügyi eredménytábla mint összehasonlító adatforrás jelentőségének megállapítása;

d) a pártatlanság megőrzése a Bizottság értékelésében és az azt követő intézkedésekben a jogállamisággal kapcsolatos kérdések kezelése során a tagállamokban; pártatlan értékelési folyamat biztosítása a Bizottságon belül, bevonva az érintett főigazgatóságot a jelentés elkészítésébe; a Bizottság uniós és nemzetközi szervekkel való együttműködésének megerősítése annak érdekében, hogy képes legyen értékelni a jogállamiság

tiszteletben tartását és fenntartását magukon az uniós intézményeken belül;

e) annak biztosítása, hogy az ajánlásokat világosan és pontosan fogalmazzák meg;

f) az ajánlások megfogalmazását szabályozó módszertan pontosítása;

g) a súlyos és rendszerszintű aggályokra vonatkozó ajánlások megkülönböztetése a többi észrevételtől, külön rámutatva azokra a helyzetekre, amikor fennáll a jogállamiság súlyos és rendszerszintű megsértésének potenciális veszélye;

h) a súlyosnak és rendszerszintűnek minősített ajánlások összekapcsolása a pénzeszközök felszabadításával, a kifizetéseket függővé téve a megfelelő nyomonkövetési mechanizmusok révén ellenőrzött, bizonyítható előrehaladástól; az EU pénzügyi érdekeire hatást gyakorló ajánlások egyértelmű azonosítása, valamint azok megfelelő nyomon követése a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet és más költségvetési eszközök alapján;

i) a korábbi ajánlások végrehajtása mértékének értékelése mellett szükség esetén új ajánlások kiadása is, nem korlátozva az értékelést csupán az előző jelentéstételi évhez viszonyított előrehaladás mérésére, hanem tükrözve az eredeti ajánlás közzététele óta bekövetkezett általános fejlődést is, egyértelmű kiindulási alapot biztosítva a végrehajtáshoz;

j) a jogállamisági jelentés minden országfejezete tartalmazzon egy külön szakaszt az Európai Unió Bírósága (EUB) és az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) ítéleteinek végrehajtásáról;

k) az elemzés tartalmazzon egy külön szakaszt az uniós jogszabályok átültetéséről és végrehajtásáról, amennyiben azok a jogállamiság védelmével kapcsolatosak;

194. hangsúlyozza, hogy a ciklus egy későbbi szakaszában a Parlamentnek a Bizottság jogállamisági jelentésére válaszul elfogadott állásfoglalása révén teljes mértékben gyakorolnia kell a Szerződésekből eredő hatásköreit és előjogait, ami kézzelfogható hozzáadott értéket teremthet, és e célból javasolja, hogy a Parlament állásfoglalása:

a) legkésőbb márciusig kerüljön elfogadásra annak biztosítása érdekében, hogy észrevételeit megfelelően figyelembe lehessen venni;

b) használja ki jobban a meglévő struktúrákat, különösen a DRFMG-t, hogy a Bizottság által azonosított kérdések alapján

meghallgatásokat és missziókat szervezzenek, amelyek később információkkal szolgálhatnak a bizottsági jelentés elkészítéséhez;

c) gyűjtse össze a Bizottság jelentéséből, a DRMFG nyomonkövetési tevékenységeiből, a Tanács éves párbeszédeiből és a civil társadalom hozzájárulásaiból származó legrelevánsabb megállapításokat;

d) emelje ki a jogállamisággal foglalkozó éves parlamentközi bizottsági ülésen azonosított bevált gyakorlatokat annak érdekében, hogy támogassák a tagállamokat az egyedi ajánlások végrehajtásában;

e) értékelje a Bizottság korábbi éves ajánlásainak egymást követő években történő végrehajtását, azonosítva a tendenciákat és a pozitív vagy negatív fejleményeket;

f) tartalmazza minden olyan ország mélyreható elemzését, amelyek esetében aktiválták a 7. cikk szerinti eljárást, vagy amelyek esetében a Bizottság jelentése súlyos és rendszerszintű jogállamisági aggályokat tárt fel;

195. kéri, hogy a ciklus záró szakaszában a Bizottság a júniusi plenáris ülésen előterjesztett éves jogállamisági jelentés mellett egy másik időpontban nyújtson be egy strukturált nyomon követést arról, hogy hogyan vették figyelembe a Parlament állásfoglalását és ajánlásait; kéri továbbá, hogy folytassanak célzott eszmecserét az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsággal erről a nyomon követésről;

196. kéri, hogy a Tanács kellően vegye figyelembe a Bizottság jogállamisági jelentésében foglalt megállapításokat és ajánlásokat, valamint az arra válaszul elfogadott parlamenti állásfoglalást; hangsúlyozza, hogy ezeknek a következtetéseknek és ajánlásoknak megfelelően tükröződniük kell a Tanács tanácskozásaiban és nyomonkövetési intézkedéseiben, és azokat szisztematikusan be kell építeni a folyamatban lévő eljárások EUSZ 7. cikke szerinti értékelésébe;

°

° °

197. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.